

MULTİKULTURALİZM AZƏRBAYCAN XALQININ HƏYAT TƏRZİDİR

Bibliografik göstərici

BAKI-2016

MULTİKULTURALİZM İLİ-2016

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM NAZİRLİYİ
CƏFƏR CABBARLI ADINA RESPUBLİKA GƏNCLƏR KİTABXANASI
İNFORMASIYA-RESURS ŞÖBƏSİ

MULTİKULTURALİZM AZƏRBAYCAN
XALQININ HƏYAT TƏRZİDİR

Bibliografik göstərici

BAKI-2016

Baş redaktor və buraxılışa məsul:

T. K. Sadıqov

Tərtib edən:

T. M. Məmmədova

Redaktor :

Y. Z. Sadıqlı

Multikulturalizm Azərbaycan xalqının həyat tərzidir: biblioqrafik göstərici / baş redaktor və buraxılışa məsul: T. K. Sadıqov; tərt. ed.: T. M. Məmmədova; red.: Y. Z. Sadıqlı; / C.Cabbarlı adına Respublika Gənclər Kitabxanası.- Bakı, 2016.- 88 s.

Tərtibçidən

Tarixi İpək yolunun üzərində yerləşən Azərbaycan müxtəlif sivilizasiyaların qovuşduğu məkan olaraq, əsrlər boyu milli-mədəni rəngarənglik mühitinin formalaşdığı, ayrı-ayrı millətlərin və konfessiyaların nümayəndələrinin sülh, əmin-amanlıq, qarşılıqlı anlaşma və dialoq şəraitində yaşadığı diyar kimi tanınıb. Ölkəmizdə multikulturalizm artıq alternativ olmayan həyat tərzinə çevrilib. Bu gün dünyada çoxmədəniyyətli ölkə imici qazanmış Azərbaycanda müxtəlif xalqlar arasında ənənəvi dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin, tolerantlığın hökm sürməsi tarixi nailiyyətimizdir. Ölkəmizdə yaşayan müxtəlif xalqlara öz milli-mənəvi dəyərlərini, dini etiqadını, adət-ənənələrini qoruyub saxlamaq, dil və mədəniyyətini inkişaf etdirmək üçün demokratik şəraitin təmin edilməsi Azərbaycanı dünya ölkələri üçün tolerantlıq örnəyinə çevirib. Qürurverici haldır ki, bir sıra dövlətlər bizim təcrübəmizdən yararlanmağa çalışırlar.

Azərbaycanda multikulturalizm ənənələrinin qorunub saxlanması, daha da inkişaf etdirilməsi və geniş təbliğ olunması məqsədilə ölkə başçısı cənab İlham Əliyev, ölkəmizin tolerantlıq ənənələrinə, mədəniyyətlər və sivilizasiyalararası dəyərlərə mühüm töhfələr verdiyini nəzərə alaraq Nazirlər Kabinetinin 10 yanvar toplantısında 2016-cı ili Azərbaycanda “Multikulturalizm ili” elan edib. Bununla əlaqədar kitabxanalar multikulturalizmin və tolerantlığın həyat tərzinə çevrildiyi Azərbaycan gerçəkliyinin mədəni, sosial, siyasi mahiyyətini öyrənməli və təbliğ etməlidirlər.

C.Cabbarlı adına Respublika Gənclər Kitabxanasının İnformasiya-resurs şöbəsi Azərbaycanda multikulturalizm ənənələrinin qorunub saxlanması, daha da inkişaf etdirilməsi və gənclər arasında təbliğinə, multikulturalizm mövzusu ilə əlaqədar oxucu sorğularının ödənilməsinə kömək məqsədilə **“Multikulturalizm Azərbaycan xalqının həyat tərzidir”** adlı biblioqrafik göstərici tərtib edib. Göstərici aşağıdakı bölmələrdən ibarətdir:

- Tərtibçidən
- Ön söz: Multikulturalizm Azərbaycan xalqının həyat tərzidir.
- Görkəmli adamların multikulturalizmə dair fikirlərindən sitatlar
Multikulturalizm haqqında
- Kitablarda
- Dövri mətbuatda

- Elektron resurslar
- Əlavələr: Multikulturalizmlə bağlı qəbul olunmuş rəsmi sənədlər.

Vəsaitdə multikulturalizm mövzusunə dair Azərbaycan, rus və ingilis dilində 444 adda ədəbiyyatın biblioqrafik təsviri verilmişdir ki, bunun 267-si Azərbaycan (46 kitab, 221 dövrü mətbuat məqaləsi), 168-i isə (9 kitab, 159 qəzet məqaləsi) rus, 12 ədəbiyyat isə ingilis dilindədir. Göstəricidən istifadəni asanlaşdırmaq məqsədilə kitablar müəllif və sərlövhəyə görə əlifba ardıcılığı ilə, dövrü mətbuatda çıxan məqalələr isə əks xronoloji qaydada düzölmüşdür.

Mövzu üzrə biblioqrafik təsvirlər Respublika Gənclər Kitabxanasının, Milli Kitabxananın və Prezident Kitabxanasının elektron kataloqundakı bazalardan götürölmöb.

Vəsaitdən ali və orta ixtisas məktəbinin tələbə və müəllimləri, orta məktəbin yuxarı sinif şagirdləri və müəllimlər, həmçinin bu mövzu ilə maraqlananlar istifadə edə bilörlər.

Göstəricinin tam mətni kitabxananın elektron saytında (ryl.az) yerləşdirilmişdir.

Vəsait barədə öz rəy və təkliflərini bildiren oxucu və mütəxəssislərə əvvəlcədən minnəttarlığımızı bildiririk.

Ünvan: Az 1065, Yasamal rayonu, Bakı şəhəri N.Nərimanov küç., 203

Tel.: (+994 012) 538 02 47; 538 54 57; 538 93 54

E-mail: ryl.az@mail.ru

URL: www.ryl.az

Multikulturalizm Azərbaycanın dövlət siyasəti və həyat tərzidir

Multikulturalizm Azərbaycanın dövlət siyasəti və həyat tərzidir... Bu gün Azərbaycan artıq dünyada tanınmış multikulturalizm mərkəzlərindən biridir.
İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Azərbaycan çoxmillətli, qonaqpərvər bir diyardır. Burada tarixən birgə yaşayan xalqlar, toplumlar özlərini azad, firavan hiss ediblər. Çünki, onlar özlərinə həmişə tolerant münasibət görüb, sıxılmadan yaşayıb, yaşayır və mədəniyyətlərini yaşadırlar. Bu gün ölkəmizdə başqa xalqların nümayəndələri öz ana dillərində təhsil ala bilər, öz dini inanclarına uyğun ibadət edir, heç bir ögey münasibətlə üzləşmədən müxtəlif sahələrdə öz töhfələrini verirlər. Müxtəlif dövrlərdə ölkəmizdə qeyri-islam dinindən olan insanlar üçün də ibadət yerləri, kilsələr, sinaqoqlar fəaliyyət göstərmiş və hazırda da onlar öz fəaliyyətlərini davam etdirirlər. Heç kimə sirr deyil ki, Azərbaycanda dini konfessiyalar arasındakı münasibətlərin kökündə bir-birinin dini inancı və mənəvi dəyərlərinə dərin hörmət dayanır. Bu da onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan multikulturalizmin əsas məkanlarından biridir. Məzmunca multikulturalizm ənənələri Azərbaycanda əsrlər boyu həmişə mövcud olub. Bəs multikulturalizm nədir? Sözün semantikasını ingilis dilindən hərfi tərcümədən çoxmədəniyyətlik (multi- çox, culture- mədəniyyət) anlamına gəlir. Çoxmədəniyyətlik dedikdə isə, ilk növbədə etnik, irqi, dini-mədəni müxtəlifliklər və dəyərlər nəzərdə tutulur.

Multikulturalizmin əsasını tolerantlıq, qanunlara, bir-birinin azadlığına hörmət hissi təşkil edir. Elmi ədəbiyyatda verilən məlumata görə, multikulturalizm anlayışı çox da qədim tarixə malik deyil. Multikulturalizm 1960-cı illərin sonunda Kanadada meydana gəlmişdir. Termin kimi o, 1970-ci illərdə ədəbiyyatda əks olunub.

Multikulturalizm- eyni bir ölkədə yaşayan müxtəlif xalqların nümayəndələrinin mədəniyyət hüquqlarını tanıyan humanist dünyagörüşü və ona uyğun olan siyasətdir. O, ayrıca götürülmüş ölkədə və bütövlükdə dünyada müxtəlif millətlərə və məzhəblərə məxsus insanların mədəni müxtəlifliklərinin qorunması, inkişafı və harmonizasiyasına, azsaylı xalqların dövlətlərin milli mədəniyyətinə inteqrasiyasına yönəldilmişdir. Humanist və demokratik nəzəriyyə yaxud ideologiya olaraq multikulturalizm tolerantlığın təəcəssümüdür ki, onsuz humanizm, yüksək fərdi və beynəlxalq münasibətlər mədəniyyəti, insanlar arasında qarşılıqlı anlaşma, qarşılıqlı zənginləşmə, dostluq və əməkdaşlıq mümkün deyil. Multikulturalizm müəyyən birləşmiş

cəmiyyət daxilində etnik, irqi, dini və mədəni müxtəlifliklərin qorunmasına və inkişafına yönələn bir siyasətdir.

Multikulturalizmin “sivilizasiyalararası dialoq”, “tolerantlıq” mövzusu ilə oxşar və fərqli cəhətləri bəs nədir ?

Bir çox minilliklərlə ölçülən təkamül nəticəsində ruhi mədəniyyət bəşəriyyətin sosial inkişafının, intellektual və mənəvi tərəqqisinin universal əsası olmuşdur. O, informasiya və etik qlobal cəmiyyətin formalaşması səviyyəsinə və tempinə, istehlak sənayesinə, xalqların tarixi məsuliyyətinə, siyasətə və idarəçiliyə, sülh və beynəlxalq münasibətlər mədəniyyətinə böyük təsir göstərir. Mədəni mübadilə və qarşılıqlı zənginləşmə, xalqların sosial-mədəni inkişaf təcrübəsini, dünya mədəniyyətinin tarixi qanunauyğunluqlarını bilmə və yaradıcı şəkildə istifadə etmə qloballaşma şəraitində Azərbaycanın davamlı, rəqabət qabiliyyətli və təhlükəsiz inkişafı üçün mühüm nəzəri və praktik əhəmiyyət kəsb edir. Multikulturalizm mədəniyyətlərin və sivilizasiyaların dialoqunun zəruri alətidir. Digər mədəniyyətlərin mahiyyətini, xüsusiyyətlərini, tarixini və nailiyyətlərini öyrənmədən, onlara qarşı tolerant münasibət, onların nümayəndələrinə hörmət mümkün deyil, qarşılıqlı anlaşma, mədəniyyətlərin və sivilizasiyaların dialoqunu qurmaq mümkün deyil.

Avropa və bəzi qərb dövlətləri multikulturalizmi idarə etməyin kifayət qədər mürəkkəb kulturoloji vəzifə olması ilə əlaqədar ondan imtina etmişlər. Bəzi xalqların nümayəndələri bu və ya digər dövlətlərin milli mədəniyyətinə nə assimilyasiya, nə inteqrasiya olmağı arzu etmirlər. Bu vəzifənin həlli üçün bütün dünyada “Homo sapiens” tipli insandan “Homo culturalies” tipli insana keçid beynəlxalq proqramının bütün dünyada işlənilib hazırlanması və tətbiq edilməsi zəruridir.

Müasir multimədəni cəmiyyətlər kulturoloji strategiyalara əsaslanan düşünülmüş multikulturalizm siyasəti olmadan sabit inkişaf edə bilməzlər. Bunun sübutlarından biri Azərbaycan Respublikasının inkişafıdır ki, burada Azərbaycanın milli mədəniyyətinə müvəffəqiyyətlə inteqrasiya olan müxtəlif xalqların nümayəndələri harmonik inkişaf edirlər. Multikulturalizmdən imtina etmək yaxşı heç nə vəd etmir, çünki bu, təəssüf ki, bütün dünyada getdikcə artan anlaşılmazlığa, fobiyaya, qarşıqoymaya və qarşıdurmaya, milli və dini münaqişələrə aparıb çıxaran yoldur.

Azərbaycan nadir ölkələrdən biridir ki, eyni zamanda, həm İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının, həm də Avropa Şurasının üzvüdür. Azərbaycan dünyəvi müsəlman ölkəsidir. İslam bizim müqəddəs dinimizdir və biz öz dinimizə, ənənələrimizə, köklərimizə böyük hörmətlə yanaşırıq. Dünyanın ən qədim məscidlərindən biri olan, 743-cü ildə tikilmiş məscid Azərbaycanın Şamaxı şəhərində yerləşir. Dünyanın ən qədim kilsələrindən biri olan Qafqaz Alban kilsəsi Azərbaycanın digər çoxəsrlik tarixə malik Şəki şəhərinin yaxınlığında yerləşir. Pravoslav və katolik kilsələri, sinaqoqlar, atəşpərəstlər məbədi - bütün bunlar Azərbaycanın mədəni irsinin tərkib hissəsidir.

2003-cü il martın 9-da Bakıda yeni yəhudi Sinaqoqu açıldı. Azərbaycan əhalisinin 96 faizini müsəlmanlar, qalanı isə xristian, yəhudi və digər dinlərin nümayəndələri təşkil edir. Respublikamızda 600-ə yaxın dini icma var, onlardan 21-i qeyri-müsəlman icmasıdır. Misal üçün, bütün dünyada dağ yəhudilərinin yığcam halda yaşadığı yeganə yaşayış məntəqəsi Azərbaycanın Quba rayonundakı Qırmızı qəsəbədir.

Multikulturalizm siyasətinin əsasını təşkil edən tolerantlıq (dözümlük) prinsipi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının bir sıra maddələrində aydın şəkildə təsbit edilib. Bununla bağlı "Bərabərlik hüququ" (maddə 25, bənd 3), "Milli mənsubiyyət hüququ" (maddə 44, bəndlər 1, 2), "Ana dilindən istifadə hüququ" (maddə 45, bəndlər 1, 2) və başqa maddələri göstərmək mümkündür.

Ümummillə lider Heydər Əliyevin siyasi iradəsi nəticəsində Azərbaycan, tarixən, sahib olduğu tolerantlıq və multikulturalizm ənənələrini hüquqi və siyasi müstəvidə yenidən bərpa etdi. Ulu öndər Azərbaycanın gələcək uğurlu inkişafı üçün dəqiq ideoloji hədəf seçdi və müdrik siyasəti ilə əsrlər boyu formalaşan çox mədəniyyətlik ənənəsini inkişaf etdirərək onu keyfiyyətə yeni mərhələyə qaldırdı. Əsası Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan multikulturalizm siyasəti cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən bu gün uğurla davam etdirilir. Ölkəmizdəki tolerantlıq mühitinin əsasında duran mühüm amillərdən danışarkən, ilk növbədə siyasi sabitliyi, sosial və iqtisadi inkişafı qeyd etmək vacibdir. Ölkə başçısı müxtəlif tədbirlərdə, irimiqyaslı beynəlxalq toplantılarda çıxışı zamanı mütləq multikulturalizm məsələsinə yer ayırır və bunun vacibliyini vurğulayır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev 2016-cı ili ölkəmizdə "Multikulturalizm ili" elan etməklə dünyaya sülh mesajı verdi. Eyni zamanda, bu addımla bir daha təsdiq olundu ki, Azərbaycan dövləti öz ərazisində məskunlaşan bütün xalqların mehriban və dostluq şəraitində birgə yaşa-yışının, onların inkişafının, adət və ənənələrinin qorunmasının təminatçısıdır.

Mövcud milli-mədəni müxtəliflik və etnik-dini dözümlülük mühiti Azərbaycanı çoxmillətli, çoxkonfessiyalı diyar, dünya miqyasında mədəniyyətlərarası dialoqun bənzərsiz məkanı etmişdir. Bu gün həmin mədəni, linqvistik, etnik rəngarəngliyin qorunmasına yönəldilən və uğurla həyata keçirilən dövlət siyasəti multikulturalizm sahəsində əsrlərdən bəri toplanmış böyük tarixi təcrübənin xüsusi qayğı ilə əhatə olunmasını, zənginləşdirilməsini, cəmiyyətdə bu istiqamətdə qazanılmış unikal nailiyyətlərin beynəlxalq aləmdə təbliğinin gücləndirilməsini zəruri edir. Multikulturalizmin həyat tərzinə çevrildiyi Azərbaycanın dünyaya tolerantlıq nümunəsi olaraq daha geniş tanılmasının vacibliyi, eləcə də ayrı-ayrı ölkələrdəki müxtəlif multikultural modellərə xas fəlsəfi, sosial, siyasi və digər aspektlərin Azərbaycan reallığında təhlili və təşviqinin əhəmiyyətini nəzərə alaraq Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi

yaradıldı. Əlbəttə, belə bir Mərkəzin yaradılması multikulturalizmin Azərbaycanda əsrlərdən bəri formalaşan, eyni zamanda, bədii, psixoloji-mənəvi müstəvidən kənara çıxmayan dəyərlər toplusu kimi mövcud olduğunu göstərirdi.

Beləliklə, multikulturalizm bu gün Azərbaycanda gedən demokratik proseslərin və dövlət siyasətinin ayrılmaz tərkib hissəsi, Azərbaycan xalqının isə həyat tərzidir. Bu çərçivədə keçirilən tədbirlər və görülən işlər isə ölkəmizdə multikultural təhlükəsizliyin intellektual göstəricilərinin artıq formalaşdığını təsdiqləyir.

Görkəmli adamların multikulturalizmə dair fikirlərindən sitatlar:

- Tolerantlıq, dözümlülük çox geniş anlayışdır. O həm insani münasibətlərin, həm insan cəmiyyətində gedən proseslərin, həm də dövlətlərarası, millətlərarası, dinlərarası münasibətlərin bir çox cəhətlərinə aiddir... O, təkcə dinlərin bir-birinə dözümlülüüyü deyil, həm də bir-birinin adətlərinə, mənəviyyatına dözümlülük, mədəniyyətlərə dözümlülük deməkdir.

- Ərazimizdə yaşayan azərbaycanlı da, ləzgi də, avar da, kürd də, talış da, udin də, kumık da, başqası da – bütünlükdə hamısı azərbaycanlıdır.

- Azərbaycan Respublikası çoxmillətli bir dövlətdir. Azərbaycanda müsəlmanlarla yanaşı, başqa dinlərə mənsub olan vətəndaşlar da yaşayır. Azərbaycan müstəqil, demokratiya prinsiplərinə mənsub olan bir dövlət kimi öz ərazisində yaşayan bütün xalqlara, bütün millətlərə dinindən, dilindən, irqindən, siyasi mənsubiyyətindən asılı olmayaraq azadlıq, hürriyyət imkanları verir.

- Dinindən, dilindən, irqindən asılı olmayaraq Azərbaycanın bütün vətəndaşları eyni hüquqlara malikdirlər və bu hüquqlar qorunmalıdır.

- Azərbaycan əhalisinin çoxmilli tərkibi bizim sərvətimizdir, üstünlüyümüzdür. Biz bunu qiymətləndiririk və qoruyub saxlayacağıq.

Heydər Əliyev, Azərbaycan xalqının ümummillə lideri

- Öz dininə hörmət başqa dinə hörmətdən başlayır. Multikulturalizm ayrışeçkiliyə yol vermir, əksinə, bütün xalqları birləşdirir. Eyni zamanda, hər bir ölkənin öz qaydaları, öz ənənələri vardır.

- Biz bütün dini abidələri bərpa edirik. Azərbaycan elə bir ölkədir ki, orada müxtəlif dinlər mövcuddur, xalqlar həmişə sülh, həmrəylik, əməkdaşlıq şəraitində yaşayıblar.

- Multikulturalizm Azərbaycanın dövlət siyasəti və həyat tərzidir... Bu gün Azərbaycan artıq dünyada tanınmış multikulturalizm mərkəzlərindən biridir.

- Azərbaycan həm Avropa Şurasının, eyni zamanda, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının üzvü kimi multikulturalizmi bir missiya 49 kimi öz üzərinə götürmüşdür. Biz hesab edirik ki, multikulturalizmin müasir dünyada alternativini yoxdur. Multikulturalizmin alternativini yalnız ayrı-seçkilik, irqçilik, ksenofobiya, islamafobiya və antisemitizm ola bilər.

- ...Azərbaycan sivilizasiyaların, mədəniyyətlərin və dinlərin kəsişməsində yerləşir. Biz Avropa və Asiya arasında yerləşirik. Əlbəttə ki, bu coğrafi yerləşmə Azərbaycanın mədəni müxtəlifliyində öz rolunu oynamışdır. Əsrlər boyu bütün mədəniyyətlər, dinlər və etnik qrupların nümayəndələri Azərbaycanda sülh və ləyaqət şəraitində bir ailə kimi yaşamışlar...

- Dinindən, dilindən, irqindən asılı olmayaraq Azərbaycanın bütün vətəndaşları eyni hüquqlara malikdirlər və bu hüquqlar qorunmalıdır.

- Azərbaycanda hökm sürən ictimai-siyasi quruluşdan asılı olmayaraq, bütün dövrlərdə Azərbaycan dözümlülük, tolerantlıq məkanı olmuşdur. Bu gün müstəqil Azərbaycan öz siyasətini bu möhkəm təməl üzərində qurur.

- Öz dininə hörmət başqa dinə hörmətdən başlayır. Multikulturalizm ayrışeçkiliyə yol vermir, əksinə, bütün xalqları birləşdirir. Eyni zamanda, hər bir ölkənin öz qaydaları, öz ənənələri vardır.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

- Öz mədəniyyətinə, öz tarixinə, öz ənənələrinə, öz əməllərinə hörmətlə yanaşan xalq, gərək eyni şəkildə fərqli mədəniyyətlərə də, fərqli tarixə də hörmətlə yanaşsın.

Mehriban Əliyeva
Heydər Əliyev Fondunun prezidenti,
UNESCO-nun və ISESCO-nun Xoşməramlı səfiri

- Artıq dünyada multikulturalizm sahəsində ən optimal model kimi- Azərbaycan nümunəsi öyrənilir. Bura bütün dinlərin, mədəniyyətlərin, fərqli baxışların bir ailə kimi yaşadığı tolerantlıq məkanıdır.

Elnur Aslanov
Azərbaycan Prezidenti Administrasiyasının
Siyasi təhlil və informasiya təminatı şöbəsinin müdiri

- Mədəni müxtəlifliyin qorunmasında vacib şərtlərdən biri bu işdə dövlətlə yanaşı vətəndaş cəmiyyəti və onun fəaliyyətini dəstəkləyən qurumların da fəal məşğul olmasıdır. Multikultural prinsiplər Azərbaycan kimi kiçik, amma dərin kökə və tarixə malik ölkələr üçün digər təhlükəsizlik prinsipləri qədər vacib və zəruridir.

- Bu gün Azərbaycan multikulturalizm siyasəti və bu sahədəki uğurları ilə dünyanın bir çox ölkələrinə, o cümlədən tarixən zəngin təcrübəsi ilə tanınan Qərb ölkələrinə nümunədir. Qə- tiyyətlə demək olar ki, Azərbaycan multikulturalizmi ölkəmizin siyasi simasının əsas cizgilərindən birinə çevrilib. Azərbaycan multikulturalizminin siyasi banisi məhz bunu istəyirdi

Kamal Abdulla
Millətlərarası, multikulturalizm və dini
məsələlər üzrə Dövlət müşaviri, akademik

- Multikulturalizm (çoxmədəniyyətlilik) bir məkanda (burada bir cəmiyyət, bir dövlət) yaşayan çoxlu sayda xalqlardan ibarət olan mədəni müstəvidir

Elşən Nəsimov
Siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, politoloq

- Multikulturalizm elə bir siyasətdir ki, o, mədəni plüralizmi qəbul edir və onun inkişafına şərait yaradır

Etibar Nəcəfov Bakı Slavyan Universiteti

- Əgər insanın şüurunda və intellektində mücərrəd təfəkkür, yaradıcı fikrində multikulturalizm ideyası olmasaydı, onda Nizami hələ o vaxt, XII əsrdə yeddi mədəniyyəti təsvir etdiyi “Yeddi gözəl” əsərini yazmazdı. Höte, deyək ki, “Şərq divanı”nı yazmazdı.

Nərgiz Paşayeva
Professor, Moskva Dövlət
Universiteti Bakı filialının rektoru

- Multikulturalizm təkcə musiqi və ədəbiyyat sahələrini əhatə etmir, o həm də cəmiyyətin bütün təbəqələrinə təsir edən siyasətə, iqtisadiyyata, dövlət idarəetmə sisteminə, ictimai həyata, elmə və s. təsir edən ictimai fenomendir.

Etibar Babayev
Bakı Slavyan Universiteti, dosent.

- Multikulturalizmin fəlsəfəsi mədəniyyətdə, insanların şüurunda rasionallığın təsdiqinə can atmalı, bu anlayışı müxtəlif mədəniyyətlərdə müqayisə edib genişləndirməklə humanizm ideallarını təsdiq etməlidir.

İlham Məmmədzadə
Fəlsəfə elmləri doktoru, professor.

Multikulturalizm haqqında

Kitablar:

1. Azərbaycan doğma diyar : milli azlıqlara həsr olunmuş fotosərginin kataloqu = Azerbaijan - my native land : the catalog of photo exhibition of the national minorities / Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi.- Bakı : n.y., 2016.- 84 s.
2. Azərbaycan doğma diyar : milli azlıqların V respublika festivalı: fotoalbom = Azerbaijan - My Native Country : V National Minorities Festival / Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi.- Bakı : n.y., 2016.- 60 s.
3. Azərbaycan multikulturalizminin ədəbi-bədii qaynaqları /elmi red. Abdulla Kamal; tərt.: M.Nağısoylu, F.Ələkbərli, Ə.Bağirov, İ.Quliyev; rəy. T.Kərimli, N.Qasımzadə.- Bakı: BBMM, 2016.- Kitab I.- 288 s.- (Azərbaycan multikulturalizminin qaynaqları seriyası).
4. Azərbaycana maraq Azərbaycana məhəbbətə çevrilir: Azərbaycan multikulturalizmi yerli və əcnəbi tələbələrin gözü ilə: IV Virtual Dəyirmi masa, 2015 = Интерес к Азербайджану перерастает в любовь к Азербайджану : азербайджанский мультикультурализм глазами местных и иностранных студентов: IV Виртуальный Круглый стол, 2015 = Interest in Azerbaijan Grows into Love for Azerbaijan : Azerbaijani Multiculturalism Through the Eyes of Local and Foreign Students, 4th Virtual Round Table, 2015 / Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi; red. heyəti: K. M. Abdullayev [et al.].- Bakı: Mütərcim, 2015.- 64 s.
5. Azərbaycançılıq ideyasının konseptual aspektləri : monoqrafiya /Ə. İ. İbrahimov ; elmi red. Ə. Tağıyev ; elmi məsləhətçi Ə. Abbasov. – Bakı: Avropa, 2016.- 179 s.
6. Azərbaycanda ənənəvi din /A.Şirinov [və b]; red. N.Məmmədov; elmi red. A.Şirinov; ön söz müəll. M. Qurbanlı; Azərbaycan Respublikası Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi.- Bakı: Elm və təhsil, 2014.- 442 s.
7. Əliyev, Məhəmməd Məcnun oğlu. Azərbaycan tatları / M. M. Əliyev. - Bakı : MBM, 2006. – 260 s.
8. Azsayılı xalqların folkloru .I kitab / AMEA Folklor İnstitutu ; tərt. M. Yaqubqızı ; red. R. Xəlilov. - Bakı : Elm və Təhsil, 2014. - 204 s.
9. Bir xalqın ictimaiyyəti : Azərbaycanda yaşayan xalqların ədəbiyyat antologiyası

/ Yeni Yazarlar və Sənətçilər Qurumu, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası ; tərt.: K. Kələntərli [et al.] ; red. A. Ə. Əbilov. - Bakı : MBM, 2008. - 288 s. ; 21 sm. - (İntellektual və Kulturoloji Ədəbiyyat Kitabxanası ; № 4).

Annotasiya: Azərbaycan Respublikasında əhalinin 90%-dən çoxunu təşkil edən azərbaycanlılarla yanaşı talışlar, ləzgilər, avarlar, kürdlər, udinlər, saxurlar, dağ yəhudiləri, tatlar, ingiloylar, həmçinin başqa azsaylı millətlər və etnik qrupların nümayəndələri yaşayırlar. Onlar tarixən uzunmüddətli birgə yaşayış şəraitində özlərinə məxsus mədəni və folklor ənənələrini qoruyub saxlamışlar. Bu kitaba ölkəmizdə yaşayan azsaylı millətlərin bəzilərinin - talış, ləzgi, avar, tat, udin, kürd, dağ yəhudiləri - ədəbiyyat və folklor nümunələri (azərbaycanca və doğma dillərində) daxil edilmişdir.

10. Bir xalçanın rəngləriyik... : Azərbaycanda yaşayan xalqların ədəbiyyat antologiyası / Yeni Yazarlar və Sənətçilər Qurumu, Açıq Cəmiyyət İnstitutu – Yardım Fondu ; tərt. A. Əhmədov [et al.] ; red. A. Ə. Əbilov. - Bakı : Avropa, 2007.- 352 s. - (İntellektual və Kulturoloji Ədəbiyyat Kitabxanası ; № 2).

Annotasiya: Azərbaycan Respublikası çoxmillətli bir dövlətdir. Burada əhalinin 90%-dən çoxunu təşkil edən azərbaycanlılarla yanaşı talışlar, ləzgilər, avarlar, kürdlər, udinlər, saxurlar, dağ yəhudiləri, tatlar, ingiloylar, həmçinin başqa azsaylı millətlər və etnik azlıqlar yaşayırlar. Onlar tarixən uzunmüddətli birgə yaşayış şəraitində özlərinə məxsus mədəni və folklor ənənələrini uğurla qoruyub saxlamışlar. Bu kitaba ölkəmizdə yaşayan azsaylı millətlərin bəzilərinin - talış, ləzgi, avar, tat, udin, kürd, dağ yəhudiləri, saxur - ədəbiyyat və folklor nümunələri (azərbaycanca və doğma dillərində) daxil edilmişdir.

11. Cəfərov , Nizami. Türkün dünyasından Türk dünyasına [Text] : türkoloji etüdlər / N. Cəfərov ; red. D. Osmanlı.- Bakı : AzAtaM, 2016.- 108 s.

12. Dinlərarası dialoq: qarşılıqlı anlaşmadan birgə əməkdaşlığa doğru: Beynəlxalq konfrans. Bakı, 6-7 noyabr 2009: 60 il /red. ön söz. müəl. Hacı A.İsgəndərov; nəşrə məsul Hacı S.Musayev; red. heyəti Q.Cavadlı və b.; rəyç. V. Məmməd-əliyev; T.Bünyadov.- Bakı: [s.n.], 2010.- 200 s.

13. Əhədova, S. Müasir dünyada mədəniyyətlərarası münasibətlər: monoqrafiya / S.A.Əhədova; elmi məsl. A.Mustafayeva; elmi red. İ. Hüseynova (ön söz).- Bakı: Elm, 2014.- 347 s.

14. Əmirəliyeva, İ. Ali məktəb tələbələrində tolerantlığın formalaşdırılması: ped. üzrə fəls. d-ru elmi dər. al. üçün təq. ed. dis-nın avtoreferatı: 5804.01 / İ. B. Əmirəliyeva; Azərb. Resp. Təhsil Nazirliyi, Azərb. Dövlət Pedaqoji Un-ti.- Bakı, 2015.- 27 s.
15. Əsgərova, Zöhrə Qulamhüseyn qızı. Tarixi yaddaş və qondarma əhvalatlar : esselər / Z. Q. Əsgərova ; red. Z. Əzizqızı. - Bakı : Yazıçı, 2015. - 276 s.
16. Heydər Əliyev siyasəti: Tolerantlıq: çıxışlar, nitqlər, görüşlər, təbriklər / Azərb. Resp. Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi; ön söz M.Qurbanlı; burax. məsul S.Salahlı (Aran).- Bakı: Elm və təhsil, 2015.- 502 s.
17. Xaricdə yaşayan azərbaycanlılar üçün yaddaş : məlumat kitabı / Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi ; tərt.: N. Qurbanov, E.Miraləm ; bur. məsul N. İbrahimov. - Bakı : Adiloğlu, 2009. - 440 s.
Annotasiya: Kitabda xarici ölkələrdə yaşayan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının Azərbaycanda keçirilən seçkilərdə iştirak hüququ və imkanları barədə məlumatlar, vətəndaşlıq və viza məsələlərinin həlli ilə bağlı hüquqi prosedurlar, insan hüquqlarının və milli azlıqların hüquqlarının müdafiəsinə dair beynəlxalq hüquqi aktlar, eləcə də Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericilik aktları öz əksini tapmışdır.
18. Xarici ölkə universitetlərində "Azərbaycan multikulturalizmi" fənninin tədrisi: problemlər və perspektivlər : III Virtual Dəyirmi masa, 2015 / Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi.- Bakı : Mütərcim, 2015. - 75 s.
19. Начыјев, Магсуд Ибраһим оғлу. Азәрбајҗан татларынын дили : фонетика, лексика, морфолокија, синтаксис / М. И. Начыјев ; ред. Р. Мустафајева ; Азәрбајҗан ЕА И. Нәсими адына Дилчилик Институту, Республика "Азәри" Тат Мәдәнијјәт Мәркәзи. - Бакы : н. ј., 1995. - 226 с.
Annotasiya: Бу китаб Азәрбајҗанын азсајлы халгларындан олан татларын дилинә һәср олуңмушдур. Әсәр татларла бәрәбәр тат дилинин фонетикасы, грамматикасы вә хүсусилә бу дилин Азәрбајҗан дили илә лексик әлағәләри илә марағланан кениш охучу күтләси үчүн нәзәрдә тутулушдур.
20. Heydər Əliyev siyasəti: Tolerantlıq [Mətn] : çıxışlar, nitqlər, görüşlər, təbriklər /Azərb. Resp. Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi ; ön söz M. Qurbanlı ; burax. məsul S. Salahlı (Aran). - Bakı: Elm və təhsil, 2015.- 502 s.

21. Həsənov, A. Müasir şəraitdə Azərbaycanda dini-mədəni dəyərlərin inkişaf xüsusiyyətləri: monoqrafiya /Anar Həsənlı; elmi red. S. Hüseynov; ön sözl. Rüstəmov.- Bakı: NurArt, 2014.- 143 s.
22. Hüseynov, S. Azərbaycanda dini tolerantlıq mədəniyyəti: tarix və müasirlik / S.Y. Hüseynov; elmi red. A. Əlizadə.- Bakı: Təknur, 2012.- 175 s.
23. İmanov, Kamran Sultan oğlu. Erməniçilik uydurmaları digər xalqların hüquqlarına xələl gətirir / K. S. İmanov ; Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Müəllif Hüquqları Agentliyi.- Bakı : [s. n.], 2016. - 92 s. : il. ; 25,5 sm. - (Terrorizm multikulturalizmə qarşı)
24. İmanov, Kamran Sultan oğlu. Əqli mülkiyyət və insan hüquqları = Intellectual property and human rights / K. S. İmanov ; Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Müəllif Hüquqları Agentliyi. - Bakı : n. y., 2016. - 29 s. ; 20,5 sm. - (Terrorizm multikulturalizmə qarşı). - Azərbaycan və ingilis dillərində.
25. İmanov, Kamran Sultan oğlu. Öz-özünü təkzib edən "erməniçiliyin müəllif hüququ" / K. S. İmanov ; Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Azərbaycan Respublikası Müəllif Hüquqları Agentliyi. - Bakı : n. y., 2016. - 22 s. - (Terrorizm multikulturalizmə qarşı)
26. Kitabxanaşünaslıq və informasiya : Elmi-nəzəri və praktiki jurnal. №2(17) / red. A. Xələfov ; red. hey. Y.Nikonorova [et al.]- Bakı : Mütərcim, 2015.-136 s.
27. Qlobal siyasət : təhdidlər, çağırışlar, ümidlər: məqalələr toplusu / red. heyəti: P. Q. Darabadi [et al.] ; baş red. N. İ. Məmmədov. - Bakı : Qanun, 2013. - 320 s.
28. Məsimoğlu, İ. Haputlular / İldırım Məsimoğlu; red. E.Məsim.- Bakı: Şəms, 2010.- 84 s.
29. Milli azlıqların hüquqları: Beynəlxalq aktlar və Gürcüstan qanunvericiliyi / lay. müə. G.Hacıbəyli; red. K.Ramazanlı; çevirən.: A.Əlləzoğlu, N.Nəsibov, E.Mustafaoğlu.- Bakı: Adiloğlu, 2008.- 368 s.
30. Mirzəzadə, Rəna Seyidrza qızı. Multikulturalizm siyasəti : din və gender dialoqunda / R. R. Mirzəzadə ; elmi məsl. İ. R. Məmmədzadə ; AMEA Fəlsəfə, Sosiologiya və Hüquq İnstitutu. - Bakı : Təknur MMC, 2013. - 168 s.

31. Mirzəzadə, R. Multikulturalizm siyasəti və şərq-qərb müxtəlifliyi: Gender, din və mənəviyyat /R.R.Mirzəzadə; elmi məsl. İ.Məmmədzadə; AMEA, Fəlsəfə, Sosiologiya və Hüquq İn-tu.- Bakı: Təknur, 2012.- 159 s.
32. Mirzəzadə, Rəna Seyidrza qızı. Multikulturalizm siyasəti və şərq-qərb müxtəlifliyi: gender, din və mənəviyyat / R. R. Mirzəzadə ; elmi məsl. İ. R. Məmməd-zadə ; AMEA Fəlsəfə, Sosiologiya və Hüquq İnstitutu.- Bakı : Təknur MMC, 2012. - 160 s.
33. Multikulturalizm Azərbaycanın həyat tərzidir: metodik tövsiyələr /tərt. ed.: M.Hacıyeva, N.Alışova; red. və burax. məsul K.Tahirov; M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası.- Bakı, 2016.- 59 s.
34. “Multikulturalizmin müqayisəli tədqiqləri: nəzəriyyədən humanist təcrübəyə doğru” mövzusunda dəyirmi masanın proqramı: 03 oktyabr 2014-cü il.- Bakı: [s.n.], 2014.- 44 s.
35. Multikultural təhlükəsizlik: II Virtual Dəyirmi masa, 2015 / Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi.- Bakı : Mütərcim, 2015.- 75 s.
36. Mustafayev, A. İngilyorların maddi mədəniyyəti (tarixietnoqrafik tədqiqat) /Arif Mustafayev; Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi; Bakı Dövlət Universiteti; AMEA; Azərbaycan Beynəlxalq münasibətlər İnstitutu; elm. red. Q. Cavadov; rəyçilər: Q.Cavadov; H. Məmmədov; Ş. Əliyev.- Bakı: Çaşıoğlu, 2005.- 224 s.
37. Müasir dövrdə Azərbaycanda sosial-iqtisadi və mənəvi inkişafın harmoniyası : I Virtual Dəyirmi masa, 2014: IV Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu ərəfəsində / Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəz red.: K. Abdullayev və b.i; . - Bakı : Mütərcim, 2015. - 74 s.
38. Müasir dövrdə dinşünaslığın və mədəniyyətin aktual problemləri / AMEA Fəlsəfə, Sosiologiya və Hüquq İnstitutu; elmi red. S. Y. Hüseyinov ; bur. məsul A. A. Əlizadə. **II bur.** - Bakı : Təknur MMC, 2013. - 288 s.
39. Nəsimov, E. İnkişaf və sülh ideyaları / E.Nəsimov; elmi red. C.Cabbaroğlu.- Bakı: Elm və Təhsil, 2014.- K.5.- 169 s.
40. Niftiyev, N. Azərbaycanda birgəyaşayış və multikulturalizm / N. Niftiyev; ön söz E.Nəsirov; elmi red. İ.Abbasov; Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi.- Bakı: [s. n.], 2015.- 407 s.

Annotasiya: Kitabda birgəyaşayışın Azərbaycan modeli faktlar və sənədlər əsasında araşdırılmış, tolerantlığın milli mentalitetimizə xas keyfiyyət olduğu coxsaylı qaynaqlara müraciət etməklə sübuta yetirilmişdir.

- 41.** 18 iyun - "İnsan Hüquqları Günü"nə, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin 20 illiyinə, Vətəndaş və siyasi hüquqlar, İqtisadi sosial və mədəni hüquqlar haqqında Beynəlxalq Paktların 45 illiyinə həsr edilmiş "Milli azlıqların və miqrantların mədəni hüquqları: hüquqi aspektlər və implementasiya" mövzusunda Ombudsmanların IX Bakı Beynəlxalq Konfransının materialları : Bakı, 16-18 iyun 2011-ci il / Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) ; tərt.: Z. Əliyev, Y. Cəfərova. - Bakı : Səda, 2011. - 382 s.
- 42.** Şəhər (rayon) Mədəniyyət Mərkəzləri və onların filiallarının ideoloji əhəmiyyəti, hərbi-vətənpərvərlik tərbiyəsinin təşkili işinin əsasları [Mətn] : metodiki tövsiyə /Azərb. Resp. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Mədəniyyətşünaslıq üzrə Elmi-Metodiki Mərkəz ; tərt.: M. Qarayev, A. Ağayeva ; elmi red. A. Usubəliyev ; red.: Ş. Tahirqızı ; burax. məsul R. Bayramov.- Bakı: [s.n.], 2015.-12. : 20 sm.
- 43.** Teatr sənətinin multikulturalizm-universal dəyərlər sistemində yeri: III Bakı Beynəlxalq teatr konfransı: 5-6 noyabr, 2014-cü il /Azərb. Resp., Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi; ön söz Ə.Qarayev.- Bakı: [s. n.], 2014.- 256 s.
- 44.** Ulu öndərin anadan olmasına həsr olunmuş "Ulu öndər Heydər Əliyev irsində multikultural və tolerant dəyərlər" Beynəlxalq Elmi Konfransın materialları: 3-5 may 2016-cı il /red. hey.: K. M. Abdullayev [və b.]
Hissə 2.- Bakı: Mütərcim, 2016.- 437, [1] s.: portr., cədv., not, 29 sm.
- 45.** Yaqublu, Nəsiman Qara oğlu. Azərbaycanda yaşayan milli azlıqların nəşrləri / N. Q. Yaqublu ; Açıq Cəmiyyət İnstitutu - Yardım Fondu. - Bakı : Elm və Təhsil, 2010. - 96 s.
- 46.** YUNESKO-nun təsis etdiyi "Ümumdünya fəlsəfə günü" nə həsr olunmuş "Müasir dünyada fəlsəfənin mənəvi funksiyası" mövzusunda Beynəlxalq Elmi Konfransın materialları / İ. R. Məmmədzadə [et al.] ; baş red. İ. R. Məmmədzadə ; məsul red. S. Əliyeva ; UNESCO. - Bakı : Təknur, 2014. - 216 s

Multikulturalizmə dair dövri mətbuatda çıxan

Rəsmi sənədlər:

1. "2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında "Multikulturalizm ili" elan edilməsinə dair Tədbirlər Planı"nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı (11 mart 2016-cı il) // Azərbaycan.- 2016.-12 mart.- № 56.- S. 2.
2. 2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında "Multikulturalizm ili" elan edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı (11 yanvar 2016-cı il) // Azərbaycan.- 2016.-12 yanvar.- № 6.- S. 6; Mədəniyyət.- 2016.- 13 yanvar.- S.2.
3. Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Himayəçilik Şurası üzvlərinin təyin edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı (19 noyabr 2014-cü il) // Azərbaycan. - 2014.- 20 noyabr.- № 253.- S. 1.
4. Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin yaradılması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı (15 may 2014-cü il) // Azərbaycan. - 2014.-16 may. - № 101. - S. 1.
5. Azərbaycanda dini mədəniyyətin, tolerantlığın, dinlərarası və mədəniyyətlərarası dialoqun təbliğinin gücləndirilməsinə dair əlavə tədbirlər haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, 18 yanvar 2014-cü il / İlham Əliyev //Azərbaycan.- 2014.- 19 yanvar.- S.3.
6. Azərbaycanda dini mədəniyyətin, tolerantlığın, dinlərarası və mədəniyyətlərarası dialoqun təbliğinin gücləndirilməsinə dair əlavə tədbirlər haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı // Azərbaycan.- 18 yanvar 2014-cü il.-S.1.

Dövri mətbuatda çıxan məqalələr:

2016

1. **Xələfov, Abuzər.** Multikulturalizm dəyərlərinin kitabxana-informasiya məkanında təbliği problemləri / A. Xələfov // Respublika. - 2016.- 25 sentyabr. - № 210. - S. 4.
2. **Kamal Abdulla: Azərbaycanda** radikal və ekstremist cərəyanların fəaliyyəti xeyli məhdudlaşıb // Yeni Azərbaycan. - 2016.- 21 sentyabr. - № 171. - S. 5.

3. Koryagina, Lidiya Mən fəxr edirəm ki, Azərbaycan vətəndaşyam / Lidiya Koryagina // Azərbaycan. - 2016.- 16 sentyabr. - № 202. - S. 7 .
4. **Baxşəliyev, Rəşad.** Multikulturalizm və tolerantlığın dünyada ən mükəmməl nümunəsi : xarici dövlətlər bu sahədə Azərbaycan təcrübəsindən yararlanmağa çalışırlar / R. Baxşəliyev // Azərbaycan. - 2016.-10 sentyabr. - № 199. - S. 7.
5. **Abdullayeva, Nigar.** İsa Həbibbəyli: Multikulturalizm dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən birinə çevrilib / N. Abdullayeva // Palitra. - 2016.- 9 sentyabr. - № 161. - S. 5.
6. **Azəri, Lalə.** Azərbaycan musiqisi multikulturalizm kontekstində / L. Azəri // Mədəniyyət. - 2016.- 2 sentyabr. - № 67. - S. 10. - Multikulturalizm ili - 2016.
7. **Abdullayev, Mübariz.** Azərbaycan qlobal miqyasda multikulturalizm ideya-larının təbliğində özünəməxsus rol oynayır / M. Abdullayev // Yeni Azərbaycan. - 2016.- 30 avqust. - № 157. - S. 2.
8. **Əliyeva, Rasilə.** Azərbaycan nümunəvi tolerantlıq məkanıdır / R. Əliyeva // Azərbaycan. - 2016.-20 avqust. - № 181. - S. 5.
9. **Rüstəmov İ.** Multikulturalizm insanlığı, bəşəriyyətə sevgidir / İ. Rüstəmov // Xalq qəzeti. - 2016.- 23 avqust. - № 183. - S. 7.
10. **Turan, Anar.** Multikulturalizm Azərbaycanda dövlət siyasətidir / A. Turan // Xalq qəzeti. - 2016.-19 avqust. - № 180. - S. 4.
11. **Əliyev, Akif.** Azərbaycan qardaş yükünü çəkməyi də bacarır / A. Əliyev // Azərbaycan. - 2016.-16 avqust. - № 177. - S. 5.
12. **Ömərov, Vahid.** Milli azlıqların hüquqları / V. Ömərov // Səs. - 2016. - 16 avqust.- № 147. - S. 15.
13. **Ələddinqızı, Nəzakət.** Azərbaycanda tolerantlıq ənənələri qorunub saxlanılır / N. Ələddinqızı // Səs. - 2016.-13 avqust. - № 146. - S. 3.
14. **Prezident İlham Əliyev tərəfindən 2016-cı ilin Azərbaycanda "Multikulturalizm ili" elan olunması dünyada unikal bir hadisədir : Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədr müavini, AŞPA-nın Miqrasiya, qaçqınlar və məcburi köçkünlər üzrə komitəsinin sədri Sahibə Qafarovanın müsahibəsi // Yeni Azərbaycan. - 2016.-9 avqust. - № 142. - S. 7.**

15. Cəbrayılov, Ataş. Multikulturalizm dəyərləri sosial-iqtisadi inkişafa güclü stimül verir : Dövlət başçısı deyib : "Bu gün Azərbaycanda bütün dinlərin və etnik qrupların nümayəndələri yaşayır və ölkəmizin uğurlu inkişafına öz töhfələrini verirlər" / A. Cəbrayılov // Respublika. - 2016.-7 avqust. - № 170. - S. 1.
16. Qurbanlı, Mübariz. Azərbaycan multikulturalizm modeli dünya səviyyəsində ən mükəmməl örnekdir / M. Qurbanlı // Respublika.- 2016.-6 avqust.- № 169.- S. 1,3.
17. Əliyeva, Yeganə. Azərbaycan tolerantlıq məkanı, multikulturalizm mərkəzədir / Y. Əliyeva // İki sahil. - 2016.-5 avqust. - № 140. - S. 5.
18. Hacıyev, Elnur. Multikulturalizm məkanı : Prezident İlham Əliyev : "Ölkəmizi bu gün çox tolerant, müasir, inkişafda olan ölkə kimi tanıyırlar. Artıq dünya ictimaiyyəti bilir ki, Azərbaycanda bütün millətlərin, bütün xalqların nümayəndələri bir ailə kimi, dostluq, ləyaqət içində yaşayırlar. Bu, bizim böyük sərvətimizdir" / E. Hacıyev // Azərbaycan. - 2016.-4 avqust. - № 167. - S. 7.
19. Multikultural və tolerant dəyərlər Azərbaycanın mənəvi sərvətidir // Yeni Azərbaycan. - 2016.- 2 avqust. - № 137. - S. 5. - Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DQİDK) sədr müavini Gündüz İsmayılovun müsahibəsi.
20. III Beynəlxalq multikulturalizm məktəbi başa çatıb / AZƏRTAC // Xalq qəzeti.- 2016.- 28 iyul. - № 161. - S. 4.
21. III Beynəlxalq multikulturalizm məktəbinin iştirakçıları Oğuzda // Azərbaycan. - 2016.- 26 iyul. - № 159. - S. 4.
22. Əliyev, Sabir. 180 illik birgəyaşayış : Gədəbəyin Slavyanka kəndinin sakinləri Azərbaycanı doğma vətənləri sayırlar / S. Əliyev // Azərbaycan.- 2016.- 24 iyul. - № 158. - S. 1,5
23. III Beynəlxalq multikulturalizm məktəbinin iştirakçıları Lahıçda // Azərbaycan. - 2016.- 24 iyul. - № 158. - S. 5.
24. Qədirov, Fərzəli. Multikulturalizm və təhsil / F. Qədirov // Respublika. - 2016.- 23 iyul. - № 157. - S. 5.
25. Əliyeva, İradə. Azərbaycan tolerant dəyərlərə sadıq ölkədir / İ. Əliyeva // Azərbaycan. - 2016.- 17 iyul. - № 152. - S. 6.
26. Kamal Abdullayev: Dövlət həmişə dinin və dindarların yanındadır // Xalq qəzeti.- 2016.- 14 iyul.- № 149.- S. 2.

27. Ömərov, Vahid. Azərbaycançılıq ideyası bütün dünya azərbaycanlılarını birləşdirən fenomen kimi / V. Ömərov // Səs.- 2016.- 14 iyul.- № 124.- S. 15.
28. Sarıyeva, İradə. Genişmiqyaslı multikulturalizm tədbirləri azərbaycançılıq təbliğatının bir istiqaməti kimi... / İ. Sarıyeva // Bakı xəbər.- 2016.- 14 iyul.- № 124.- S. 15.
29. Mehdiyev, Ramiz. Azərbaycan diasporu: Müasir çağırışlar və sistemli fəaliyyətin təşkili / R. Mehdiyev // Xalq qəzeti.- 2016.- 13 iyul.- № 148.- S. 2-3.
30. Məmmədova, Arzu. Multikulturalizmin təbliğində elektron kitabxanaların rolu / A. Məmmədova // Respublika.- 2016.- 13 iyul.- № 148.- S. 6.
31. Multikultural və tolerant dəyərlərimiz: tarixilik, varislik, müasirlik // İki sahil.- 2016.- 13 iyul.- № 123.- S. 7.
32. Ömərov, Vahid. Azərbaycançılıq və Qərb demokratik ideya cərəyanları: liberalizm ideologiyası / V. Ömərov // Səs.- 2016.- 13 iyul.- № 123.- S. 15.
33. Azadi, Sevinc. Azərbaycançılıq - bizi birləşdirən dəyər / S. Azadi // İki sahil.- 2016.- 12 iyul.- № 122.- S. 15.
34. Ömərov, Vahid. Azərbaycançılıq və konservatizm ideologiyası / V. Ömərov // Səs.- 2016.- 12 iyul.- № 122.- S. 15.
35. Ömərov, Vahid. Azərbaycançılıq və konservatizm ideologiyası / V. Ömərov // Səs.- 2016.- 12 iyul.- № 122.- S. 15.
36. Cəbrayilov, Ataş. Azərbaycanın multikulturalizm siyasəti dünyaya sülh, birgəyaşayış, sosial rifah və davamlı tərəqqi nümunəsidir / A. Cəbrayilov // Respublika. - 2016.- 10 iyul. - № 146. - S. 4.
37. Hacıyev, Elnur. Azərbaycanın multikulturalizm və tolerantlıq sahəsində əldə etdiyi uğurlar nümunə kimi göstərilir / E. Hacıyev // Azərbaycan.- 2016.- 10 iyul.- № 146.- S. 6.
38. Aydınoglu, Tahir. Azərbaycançılığın tarixi əsasları / T. Aydınoglu // Xalq qəzeti.- 2016.- 9 iyul.- № 145.- S. 6.

39. Cəfərli, Rəşad. Azərbaycanın multikulturalizm nümunəsi beynəlxalq terrorçuluğa qarşı ən uğurlu mübarizə modelidir / R. Cəfərli // Azərbaycan. - 2016.- 5 iyul. - № 143. - S. 1,3.
40. Əliyeva, Gülbahar. Multikulturalıq və islamşünaslıq azərbaycançılıq milli məfkurəsinin aparıcı istiqamətlərindən biri kimi / G. Əliyeva // Xalq qəzeti.- 2016.- 3 iyul.- № 142.- S. 3.
41. Beynəlxalq dəyirmi masanın məruzəçiləri Bilik Fondunda // 525-ci qəzet.- 2016.- 2 iyul.- № 118.- S. 2.
42. Ağcabədidə "Multikulturalizm və kitab" mövzusunda zona konfransı keçirilib / AZƏRTAC // Azərbaycan. - 2016.-9 iyul. - № 145. - S. 4. - İyulun 8-də Ağcabədi rayon mədəniyyət evində "Multikulturalizm və kitab" mövzusunda zona konfransı və Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin nəşri olan "Azərbaycan multikulturalizminin ədəbi-bədii qaynaqları" kitabının, "Multikulturalizm" jurnalının ilk nömrəsinin təqdimatı keçirilib.
43. Azəri, Lalə. Milli-mədəni müxtəliflik ölkənin zənginliyidir: Milli Azlıqların V Respublika Festivalı çərçivəsində fotosərgi və dəyirmi masa keçirildi / L. Azəri // Mədəniyyət.- 2016.- 1 iyul.- № 54.- S. 5.
44. Beynəlxalq multikulturalizm yay məktəbi başlayır // İki sahil.-2016.- 1 iyul.- № 117.- S. 12.
45. Fuad. Avropa Gənclər Paytaxtında multikulturalizmlə bağlı layihə icra olunacaq //Azərbaycan.-2016.- 4 iyul.-S.5.
46. Məmmədova, Turac. Multikultural dəyərlər dünyanın "immun sistemi"nin möhkəmləndirilməsində başlıca təminatdır / T. Məmmədova // Palitra.- 2016.-1 iyul.- № 116.- S. 15.
47. Sarıyeva, İradə. Azərbaycan multikulturalizmi beynəlxalq ictimaiyyətin gözündə azərbaycançılıq dəyəri kimi / İ. Sarıyeva // Bakı xəbər.- 2016.- 1 iyul.- № 117.- S. 15.
48. Qurbanova, Leyla. Ağacan Abiyev: Dünyanı mədəniyyət xilas edəcək / L. Qurbanova // Xalq qəzeti. - 2016.- 1 iyul. - № 140. - S. 5.
49. Beynəlxalq multikulturalizm yay məktəbi başlayır // İki sahil.- 2016.- 1 iyul.- № 117.- S. 12.

50. Bilik Fondunda "Multikulturalizm" jurnalının təqdimatı oldu // Azərbaycan. - 2016.- 30 iyun.- № 139.- S. 5. - Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondunda Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası və Yaradıcılıq Fondunun birgə nəşri olan "Multikulturalizm" jurnalının təqdimatı olub.
51. Azəri, Lalə. Multikultural dəyərləri yaşadaq : Multikulturalizm ili” çərçivəsində Xaçmazda beynəlxalq festival keçirildi / L. Azəri // Mədəniyyət. - 2016.- 29 iyun.- № 50.- S. 8.
52. Qurbanov, Əsədulla. Multikulturalizm dinşünaslıq və islamşünaslıq elmləri dialektik vəhdətdə / Ə. Qurbanov // Respublika.- 2016.- 19 iyun.- № 131.- S. 7.
53. Hüseyinli, Qabil. Sivilizasiya və multikulturalizm / Q. Hüseyinli // Respublika. - 2016.- 18 iyun.- № 130.- S. 6.
54. Azərbaycanda həyata keçirilən multikulturalizm siyasəti ölkənin inkişafında mühüm rol oynayır // Səs.- 2016.- 14 iyun.- № 106.- S. 6.
55. Nəcəfxanlı, Əli. Lənkəran etnik özəlliyin əlvan naxışları / Ə. Nəcəfxanlı // Xalq qəzeti.- 2016.- 12 iyun.- № 126.- S. 5.
56. Zeynalov, Mikayıl. Multikulturalizm siyasətinin prinsipləri və Azərbaycan / M. Zeynalov // Respublika.- 2016.-10 iyun.- № 124.- S. 5.
57. Vahidoğlu, Orxan. Multikulturalizm gənclərin gözü ilə / O. Vahidoğlu // İki sahil.- 2016.-8 iyun.- № 102.- S. 8.
58. Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi yeni layihəyə başlayıb / AZƏRTAC // Azərbaycan.- 2016.-19 may.- № 107.- S. 4.
59. Muradova, Bahar. Azərbaycanda multikulturalizm dövlət siyasətinin prioritet istiqamətidir / B. Muradova // Xalq qəzeti.- 2016.- 8 may.- № 99.- S. 3.
60. Əsgərov, Ağabəy. Polietnik və çoxkonfessiyalı dövlətin multikulturalizm siyasəti: Azərbaycan nümunəsi / A. Əsgərov // Səs.- 2016.- 7 may.- № 82.- S. 8-9.
61. Ulu öndərimiz Heydər Əliyev Azərbaycanın multikulturalizm və tolerantlıq modelinin banisidir // Səs.- 2016.- 5 may. - № 80.- S. 8-9.

62. Multikulturalizm əsrlər boyu xalqımızın tarixi yaddaşında sosial-mənəvi dəyər kimi yaşayıb // Yeni Azərbaycan.- 2016.- 4 may.- № 79.- S. 3.
63. Orucov, Seymur. Multikulturalizm və tolerantlığın dünyada ən mükəmməl nümunəsi / S. Orucov // Azərbaycan. - 2016.-3 may. - № 94.- S. 9. - Azərbaycan dünyaya multikultural dəyərlərin qorunması, təbliği və inkişaf etdirilməsi nümunəsi ilə tanınıb.
64. Məmmədov, Qurban. Sülh, barış... və dostluğun tərənnümçüsü / Q. Məmmədov // Mədəniyyət. AZ. - 2016.- № 4.- S. 68-70.- Kitabın adı : "Azərbaycan multikulturalizminin ədəbi-bədii qaynaqları".
65. Həsənov, Həsən. Azərbaycan: multikulturalizm və tolerantlığın unikal məkanı / H. Həsənov // Yeni Azərbaycan.- 2016.- 29 aprel.- № 76.- S. 6.
66. Multikulturalizm və tolerantlıq günümüzün ən vacib ümumbəşəri dəyərləridir / AZƏRTAC // Azərbaycan.- 2016.-28 aprel.- № 90.- S. 8.
67. Cəfərov, Nizami. Azərbaycan xalqının multikultural təcrübəsi və dövlətimizin multikulturalizm siyasəti / N. Cəfərov // İki sahil.- 2016.- 26 aprel.- №73.-S.11.
68. Vəliyev, Dünyamalı. Multikulturalizm: dünya təcrübəsi və Azərbaycan modeli / D. Vəliyev // Xalq qəzeti.- 2016.- 23 aprel.- № 86.- S. 6.
69. Ələkbərov, Urxan. Multikulturalizm və Azərbaycanın iqtisadi-sosial inkişafı / U. Ələkbərov // İki sahil. - 2016.- 22 aprel.- № 71.- S. 4.
70. İsmayılov, Süleyman. Birləşdirici lider / S. İsmayılov // Azərbaycan.- 2016.- 22 aprel.- № 85.- S. 1,3.
71. Qarayev, Əbülfəs. Azərbaycandan dünyaya multikulturalizm mesajı / Ə. Qarayev // Respublika.- 2016.- 22 aprel.- № 85.- S. 3.
72. Orucov, Seymur. Multikultural dəyərlərin təbliğində gənclərin rolu / S. Orucov // Yeni Azərbaycan.- 2016.- 22 aprel.- № 71.- S. 6.
73. Soltanlı, S. Multikulturalizm Azərbaycanda tarixi hadisədir / S. Soltanlı // Mədəniyyət.- 2016.- 22 aprel.- № 31.- S. 10.
74. Hüseynov, Sakit. Multikulturalizm və tolerantlıq siyasəti sahəsində Heydər Əliyev uzaqgörənliyi / S. Hüseynov // İki sahil.- 2016.- 19 aprel.- № 68.- S. 7.

75. Bədəlov, Əliqismət. Multikulturalizm Azərbaycanda həyat tərzidir / Ə. Bədəlov // Xalq qəzeti.- 2016.- 17 aprel.- № 81.- S. 5.
76. Fətəliyeva, Sevinc. Azərbaycanın xarici siyasətində multikultural dəyərlər / S. Fətəliyeva // Yeni Azərbaycan.- 2016.- 19 aprel.- № 68.- S. 5.
77. Yusifli, Ramiz. Azərbaycanda multikulturalizm alternativini olmayan həyat tərzinə çevrilmişdir / R. Yusifli // Respublika.- 2016.-16 aprel.- № 80.- S. 5.
78. Azəri, Lalə. Azərbaycan - multikulturalizm məkanı : jurnalist yazıları müsabiqəsinə yekun vuruldu / L. Azəri // Mədəniyyət.- 2016.- 15 aprel. – № 29.- S. 3.
79. Abdullayev, Kamal. Multikulturalizm siyasətinin nikbinlik və bədbinlik qütbləri / K. Abdullayev // Respublika. - 2016.- 13 aprel.- № 77.- S. 5.
80. Ağayev, İlkin. Azərbaycan-multikulturalizm məkanı: BMT Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu ölkəmizə nə vəd edir? : forum dünyada multikulturalizmlə siyasət arasındakı əlaqələrin metodologiyasının formalaşmasında dəyərli töhfələr verə bilər / İ. Ağayev // Palitra.- 2016.- 12 aprel.- № 62.- S. 10.
81. Azəri, Lalə. Azərbaycan - multikulturalizm məkanı: BMT Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu ölkəmizə nə vəd edir? / L. Azəri // Mədəniyyət.- 2016.- 8 aprel.- № 27.- S. 10.
82. Azərbaycan - multikulturalizm məkanı: BMT Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu ölkəmizə nə vəd edir? / L. Azəri // Mədəniyyət.-2016.-8 aprel.- № 27.- S. 10.
83. Hacıveya, Minarə. Azərbaycan-multikulturalizm məkanı: BMT Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu ölkəmizə nə vəd edir? / M. Hacıveya // Səs.- 2016.- 5 aprel. - № 58.- S. 13.
84. Əliyev, Əmir. Müasir qloballaşma şəraitində multikulturalizm və insan hüquqlarının müdafiəsi / Ə. Əliyev // Azərbaycan. - 2016.-3 aprel.- № 69.- S. 6.
85. Bayramlı, Nardar. Azərbaycan - multikulturalizm məkanı: BMT Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu ölkəmizə nə vəd edir? / N. Bayramlı // Yeni Azərbaycan.- 2016.- 2 aprel.- № 57.- S. 6.
86. Azərbaycan multikulturalizm və tolerantlıq prinsiplərinə sadıqdır // Səs.- 2016.- 31 mart.- № 55.- S. 2.

87. Nadiroğlu, Rüşət. Azərbaycan-multikulturalizm məkanı: BMT Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu ölkəmizə nə vəd edir? / R. Nadiroğlu // Mövqe.- 2016.- 30 mart.- № 54.- S. 6.
88. Miriyev, Anar. Multikulturalizm dəyərləri təhsildə davamlı olaraq təşviq olunur / A. Miriyev // Palitra.- 2016.- 29 mart.- № 52.- S. 11.
89. Piriye, Ceyhun. Multikultural dəyərlər və müasir gənclik / C. Piriye // İki sahil. - 2016.-17 mart.- № 50.- S. 6.
90. Tağıyev, Tural. "Multikulturalizm Azərbaycan xalqının milli-mənəvi sərvətidir" : Murad Salmanov: "Sabah güc yolu ilə torpaqların qaytarılması əmri verilsə, heç şübhəsiz ki, burada yaşayan yəhudilər də hamı kimi silaha sarılacaq" / T. Tağıyev // Palitra.- 2016.-16 mart.- № 48.- S. 11.
91. İsmayılov, Rufik. Azərbaycan - multikulturalizm məkanı : BMT Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu ölkəmizə nə vəd edir? / R. İsmayılov // Kaspi.- 2016.-15 mart.- № 49.- S. 10.
92. Mehrəliyev, Elçin. Multikultural mühitin sınaq dövrü həqiqətləri publisistikada / E. Mehrəliyev // 525-ci qəzet.- 2016.-15 mart.- № 48.- S. 6.
93. Əliyeva, Yeganə. Multikulturalizm və dini dözümlülük cəmiyyətdəki əhval-ruhiyyənin təcəssümüdür / Y. Əliyeva // İki sahil.- 2016.- 12 mart.- № 47.- S. 7.
94. Mükərrəmoğlu, Mehdi. Azərbaycan multikulturalizm məkanıdır / M. Mükərrəmoğlu // Xalq qəzeti.- 2016.- 12 mart.- № 56.- S. 10.
95. Multikulturalizm və dini dözümlülük Azərbaycanda dövlət siyasətidir : Azərbaycanın paytaxtında "Çoxqütblü dünyaya doğru" mövzusunda IV Qlobal Bakı Forumunun rəsmi açılışı olub // İki sahil.- 2016.- 11 mart.- № 46.- S. 2,7.
96. Multikulturalizmin Azərbaycan modeli: dünyanın mükəmməl nümunəsi : Millətlərarası, multikulturalizm və dini məsələlər üzrə Dövlət müşavirinin xidməti, Ağsaqqallar Şurası, "Azərbaycan" qəzeti və Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin birgə keçirdiyi konfrans // Azərbaycan.- 2016.-10 mart.- № 54.- S. 5-7.
97. İvanovka multikultural dəyərlərin beşiyidir // Azərbaycan.- 2016.-8 mart.- № 53.- S. 7.

98. Multikulturalizmin Azərbaycan modeli: dünyanın mükəmməl nümunəsi : Qəbələ rayonunda keçirilən konfransda xalqımızın zəngin multikultural ənənələrindən, bununla bağlı dövlət siyasətinin uğurlu nəticələrindən bəhs olunub // Azərbaycan.- 2016.-5 mart.- № 51.- S. 5.
99. Səlimov, Əli. Qaxın multikultural ənənələri / Ə. Səlimov // Azərbaycan.- 2016.- 5 mart.- № 51.- S. 5.
100. Yusifov, Ramiz. Azərbaycan özünün multikulturalizm siyasəti və bu sahədə əldə etdiyi nailiyyətlərlə bütün dünya dövlətlərinə nümunədir / R. Yusifov // Respublika.- 2016.- 4 mart.- № 50.- S. 5.
101. Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Məşvərət Şurası yaradıldı // Xalq qəzeti.- 2016.- 27 fevral.- № 45.- S. 2.
102. Kərimov, Əyyub. Multikulturalizm azərbaycançılıq məfkurəsinin tərkib hissəsi kimi / Ə. Kərimov // Azərbaycan.- 2016.-27 fevral.- № 45.- S. 7.
103. İsmayılqızı, Xuraman. Multikulturalizm: Millətlərarası münasibətlərin formalaşmasında Azərbaycan təcrübəsi / X. İsmayılqızı // İki sahil. - 2016.- 25 fevral. – № 36. - S. 13.
104. Əliyeva, Nurlana. Azərbaycanda multikultural dəyərlərin təşəkkülü / N. Əliyeva // Azərbaycan.- 2016.-25 fevral.- № 43- S. 5.
105. Sultan, Mehriban. Multikulturalizm Azərbaycan dövlətinin və xalqının əsas məramıdır / M. Sultan // İki sahil.- 2016.- 24 fevral.- № 35.- S. 11.
106. Cavidan. Azərbaycan özünün multikulturalizm siyasəti ilə dünya dövlətlərinə nümunədir: “Heydər Əliyev və multikulturalizmin Azərbaycan modeli” mövzusunda elmi-praktik seminar keçirilib / Cavidan // Palitra.- 2016.- 23 fevral. – № 33.- S. 6.
107. Kamalqızı, Rəfiqə. Azərbaycan dünya üçün tolerantlıq nümunəsinə çevrilib / R. Kamalqızı // Səs.- 2016.- 19 fevral.- № 32.- S. 3.
108. Beynəlxalq Multikulturalizm qış məktəbi işini başa çatdırıb / AZƏRTAC

- // Azərbaycan.- 2016.-16 fevral.- № 35.- S. 5.- 2016-cı il- Multikulturalizm ilidir. Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi (BBMM), Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu və Bakı Slavyan Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə fəaliyyətə başlayan "Multikulturalizm Azərbaycanda həyat təzi kimi: öyrən, araşdır, paylaş-2016" adlı Beynəlxalq Multikulturalizm qış məktəbinin yekunları və nəticələri ilə bağlı fevralın 15-də mətbuat konfransı keçirilib.
109. Multikultural və tolerant dəyərlərimiz: tarixilik, varislik, müasirlik // İki sahil.- 2016.- 12 fevral.- № 27.- S. 10.
110. Turqut, Taleh. Beynəlxalq Multikulturalizm Qış məktəbinin iştirakçıları Quba və Xaçmazda / T. Turqut // İki sahil.- 2016.- 12 fevral.- № 27.- S. 10.
111. Bədəlov, Əliqismət. Azərbaycandakı tolerant mühit, sosial sabitlik beynəlxalq ictimaiyyətin xüsusi maraq dairəsindədir / Ə. Bədəlov // Xalq qəzeti.- 2016.- 11 fevral.- № 31.- S. 1.
112. Nağıyev, Anar. Azərbaycan sivilizasiyalararası dialoqun baş tutduğu unikal ölkədir / A. Nağıyev // Azərbaycan.- 2016.-11 fevral.- № 31.- S. 6.
113. Multikulturalizm Azərbaycanın həyat təzidir : Milli Kitabxanada “Multikulturalizm ili”nə həsr olunmuş sərgi / F. Hüseynov // Mədəniyyət.- 2016.-10 fevral. - № 11.- S. 4.
114. Turqut, Taleh. Multikulturalizm Azərbaycanda önəmli yer tutur : akademik Kamal Abdullayev Beynəlxalq Multikulturalizm Qış məktəbinin iştirakçıları ilə görüşüb / T. Turqut // İki sahil.- 2016.- 10 fevral.- № 25.- S. 7.
115. Əmircanov, Paşa. Azərbaycanda multikulturalizm xalqın həyat təzidir / P. Əmircanov // Xalq qəzeti.- 2016.- 5 fevral.- № 26.- S. 4.
116. Ramazanlı, Ramiz. Quba Azərbaycanın multikultural mərkəzlərindən biridir / R. Ramazanlı // Mədəniyyət.- 2016.- 3 fevral.- № 9.- S.15.
117. Piriyev, Qüdrət. Nardaran məktəbliləri və ziyalıları Multikulturalizm Mərkəzinin və Bilik Fondunun layihələrinə qatılırlar / Q. Piriyev // Xalq qəzeti.- 2016.- 2 fevral.- № 23.- S. 6.

118. Abdullayev, Kamal. Azərbaycan multikulturalizmi bu gün: Portuqaliyadan İndoneziyayadək... / K. Abdullayev // Multikulturalizm.- 2016.- № 1.- S. 37-43.
119. Lalə. Multikulturalizm ili”ndə dünyaya çağırış : MT Sivilizasiyalar Alyansının Bakıda təşkil olunacaq 7-ci Qlobal Forumunun Təşkilat Komitəsinin növbəti iclası / Lalə // Mədəniyyət.- 2016.- 29 yanvar.- № 7/8.- S. 3.
120. Tağıyev, Tural. Dövlət bütün mədəniyyətlərin daşıyıcılarına bərabər hüquqlar tanıyır : Səməd Rzazadə: “Azərbaycan multikulturalizm məktəbinin ənənələri və ölkəmizin tolerantlıq mərkəzi kimi əhəmiyyəti daha da artacaq” / T. Tağıyev // Palitra.- 2016.- 27 yanvar.- № 14.- S. 10.
121. Vəliyev, İsaخان. Azərbaycanda tolerantlıq xalqın milli-mənəvi dəyəridir / İ. Vəliyev // Azərbaycan.- 2016.-26 yanvar.- № 17.- S. 6.
122. Bayramov, Vaqif. Multikulturalizm Azərbaycanda həyat tərzidir / V. Bayramov // Xalq qəzeti.- 2016.- 24 yanvar. - № 16.- S. 1-2.
123. Musaoğlu, Ceyhun. Qorqud ellərinə dərin ehtiram və məhəbbətlə... : və ya Xınalıq dilindən Çin dilinə qədər uzanan multikulturalizm yolu / C. Musaoğlu // Kaspi.- 2016.- 23-25 yanvar.- № 13.- S. 6.
124. Cəbrayilov, Ataş. Azərbaycanda multikulturalizm dövlət siyasətidir Dövlətimiz öz tərəfindən çalışacaq ki, dünyada multikulturalizm sahəsində təhlükəli meyillər yumşaldılsın və müsbət məcraya yönəldilsin /A.Cəbrayilov // Respublika.- 2016.- 24 yanvar.- S. 1.
125. Multikulturalizm Azərbaycanda həyat tərzidir // Həftə içi.- 2016.- 19 yanvar. - № 10.- S. 3.
126. Multikulturalizm Azərbaycanda dövlət siyasəti, xalqın həyat təzi / AZƏRTAC // Respublika.- 2016.- 17 yanvar.- № 11.- S. 5.
127. Azərbaycan dindarları Prezident İlham Əliyevin çağırışına vəhdət namazı ilə cavab verdilər : Heydər məscidindən bütün İslam dünyasına vəhdət mesajı // Xalq qəzeti.- 2016.- 16 yanvar.- № 10.- S. 10.
128. Nərimanoğlu, Məhəmməd. Multikulturalizm dövlət siyasətinin ən yaxşı model-lərindəndir / M. Nərimanoğlu // Azərbaycan.- 2016.-15 yanvar.- № 9.- S. 5.

129. ABŞ qəzeti Azərbaycanın tolerantlıq və multikulturalizm sahəsində təcrübəsindən yazır // Səs.- 2016.- 14 yanvar.- № 7.- S. 3.
130. Cavid. Azərbaycanda multikulturalizm /Cavid //Xalq cəbhəsi.- 2016.- 14 yanvar.- S. 13.
131. Qəhrəman, Aytən. Multikulturalizm ilimiz mübarək! / A. Qəhrəman // Yeni Azərbaycan.- 2016.- 14 yanvar.- № 7.- S. 6.
132. Cəfərli, Rəşad. Azərbaycandakı multikultural mühit bütün dünyaya örnekdir / R. Cəfərli // Azərbaycan.- 2016.-13 yanvar.- № 7.- S. 5.
133. Salmanlı, Rəhman. Azərbaycanın tolerantlıq təcrübəsi dünyaya nümunədir / R. Salmanlı // Azərbaycan.- 2016.-13 yanvar.- № 7.- S. 5.
134. Səməd Seyidov: "2016-cı ilin Azərbaycanda "Multikulturalizm ili" elan edilməsi dünyaya bir mesajdır // Səs.- 2016.- 13 yanvar.- № 6.- S. 5.
135. Ələddinqızı, Nəzakət. Dünyanın multikulturalizm, tolerantlıq və dözümlülük mərkəzi : Azərbaycan Prezidentinin Sərəncamı ilə 2016-cı ilin "Multikulturalizm ili" elan edilməsi ölkəmizdə multikultural mühitə olan münasibətin daha bir real ifadəsidir / N. Ələddinqızı // Səs.- 2016.- 12 yanvar.- № 5.- S. 10.
136. Hacıyev, Elnur. 2016-cı il "Multikulturalizm ili"dir : Azərbaycanda müxtəlif mədəniyyətlər arasındakı sivil dialoq dünyanın ən nüfuzlu beynəlxalq təşkilatları tərəfindən təqdir olunur / E. Hacıyev // Azərbaycan.- 2016.-12 yanvar.- № 6.- S. 7.
137. Tapdıq, Şəfa. 2016-nın "Multikulturalizm ili" elan olunması ölkədəki realıqdan qaynaqlanır / Ş. Tapdıq // Kəsp.- 2016.- 12 yanvar.- № 5.- S. 4.
138. Multikulturalizm Mərkəzi 2015-ci ili uğurla başa vurdu // 525-ci qəzet.- 2016.- 7 yanvar.- № 2. - S. 4.
139. Abdullayev, K. Azərbaycan multikulturalizmi bu gün : Portuqaliyadan İndoneziyayadək... / Kamal Abdullayev // Xalq qəzeti.- 2016.- 6 yanvar.- S.4.

2015

140. Nəsirov, Elman. Multikulturalizm və tolerantlıq ideyalarının tənənsəsi / E. Nəsirov // Xalq qəzeti.- 2015.- 25 dekabr.- № 285.- S. 8.

141. Miriyev, Anar. Azərbaycanca multikulturalizm fənni 11 xarici və 19 yerli universitetdə tədris edilir /A. Miriyev // Palitra.- 2015.-17 dekabr.- № 233.- S. 11.
142. Cəfərov, Müşfiq. Azərbaycan multikulturalizm, tolerantlıq, çoxkonfessiyalılıq ənənələri və bu sahədə aparılan dövlət siyasəti ilə dünyaya nümunədir / M. Cəfərov // Respublika.- 2015.- 15 dekabr.- № 275.- S. 7.
143. Hacıyev, Elnur. Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzu yüksəlir / E. Hacıyev // Azərbaycan.- 2015.-25 noyabr.- № 259.- S. 8.
144. Turqut, T. Azərbaycan sabitlik, inkişaf və multikulturalizm məkanıdır / T.Turqut // İki sahil.- 2015.- 24 noyabr.- S.5.
145. Əliyev, Rauf. Stokholmda "Multikulturalizm və dinlərarası tolerantlıq : Azərbaycanın təcrübəsi və onun Avropa üçün əhəmiyyəti" mövzusunda konfrans olub / R. Əliyev // Azərbaycan. - 2015.-20 noyabr.- № 255.- S. 5.
146. Multikulturalizm cəmiyyətimizin həyat tərzidir / N. Ələddinqızı // Səs.- 2015.- 14 noyabr.- № 213.- S. 10.
147. Azərbaycana maraq Azərbaycana məhəbbətə çevrilir // Yeni Azərbaycan. - 2015.- 5 noyabr. - № 205. - S. 7.
148. Hacıyev, Elnur. Azərbaycan qlobal əhəmiyyətli tədbirlərin mərkəzinə çevrilib : Prezident İlham Əliyev: “Siyasi sahədə, beynəlxalq münasibətlərin tənzimlənməsində, ölkədaxili proseslərin inkişafında, multikulturalizmlə bağlı bizim təcrübəmiz öyrənilir” / E. Hacıyev // Azərbaycan.- 2015.- 31 oktyabr.- № 238.- S. 1.
149. Nəbiyev, V. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə multikulturalizm siyasəti / V.Nəbiyev // Zaman.- 2015.- 23 oktyabr.- S.13.
150. Ələkbərzadə, S. Multikulturalizm dəyərləri: Azərbaycandan dünyaya / S. Ələkbərzadə //525-ci qəzet.- 2015.- 20 oktyabr.- S.5.
151. Ömərov, V. Azərbaycan cəmiyyətində insan hüquqları və multikulturalizm /V.Ömərov //Səs.- 2015.- 1 oktyabr.- S.15.
152. Bəşirqızı, Zərifə. Multikulturalizm Azərbaycan dövlətinin milli-mənəvi dəyərlərə söykənən davamlı siyasi kursudur / Z. Bəşirqızı // Xalq qəzeti.- 2015.- 16 sentyabr.- № 202.- S. 10.

153. Qurbanov, Əsədulla. Dözümlülüyün, tolerantlığın Azərbaycan modeli dünya üçün örnəkdir / Ə. Qurbanov // Respublika. - 2015.-30 avqust. - № 188. - S. 7.
154. Mirzə, M. Azərbaycan multikulturalizm, tolerantlıq, çoxkonfessiyalıq ənənələri və bu sahədə aparılan dövlət siyasəti ilə dünyaya nümunədir : Birinci Avropa Oyunlarının yüksək səviyyədə təşkili dövlətimizin Qərbdə Azərbaycana qarşı qərəzli qaralama kampaniyası aparın bədxah dairələr üzərində növbəti inamlı və qəti qələbəsidir / M. Mirzə // Respublika.- 2015.-28 avqust.- № 186.- S. 5.- Müsahibimiz YAP-ın Səbail rayon təşkilatı Siyasi Şurasının üzvü, Avar-Azərbaycan İctimai Birliyinin sədri Məhəmməd Nooyevdir.
155. Hacıyev, Elnur. Azərbaycanda müxtəlif dinlərə və mənşəyə malik olan insanların birgəyaşayışı dünyada yaxşı nümunə sayılır : Prezident İlham Əliyev : "Azərbaycan artıq uzun illərdir çalışır ki, bölgədə multikulturalizm dəyərləri üstünlük təşkil etsin" / E. Hacıyev // Azərbaycan.- 2015.- 28 avqust.- №186.- S.1.
156. Qurbanlı, Mübariz. Bəşəri dəyərlər naminə : Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi global təşəbbüslər Azərbaycanın dünyada tolerantlıq və multikulturalizm ünvanı kimi tanınmasına mühüm töhfə verib / M. Qurbanlı // Azərbaycan.- 2015.-21 avqust.- № 180.- S. 3.
157. Cəbrayılov, Ataş. Azərbaycan dünyaya multikulturalizm dəyərlərinin yaşadılması, sülh, əməkdaşlıq və tərəqqi nümunəsidir / A. Cəbrayılov // Respublika.- 2015.-19 avqust.- № 178.- S.1.
158. Həmrəylik içində yaşamaq bütün ölkənin işidir // Xalq qəzeti.- 2015.-31 iyul.- № 162.- S. 5.- Azərbaycan Respublikasının millətlərarası, multikulturalizm və dini məsələlər üzrə dövlət müşaviri, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü Kamal Abdullayevin müsahibəsi.
159. Bədəlov, Əliqismət. Azərbaycan tolerantlıq və multikulturalizm məkanı kimi dünyaya nümunədir /Ə. Bədəlov // Xalq qəzeti. - 2015.- 28 iyul.- № 159.- S. 4.
160. Abdullayev, K. Azərbaycanda multikultural təhlükəsizlik prinsipləri / Kamal Abdullayev // Yeni Azərbaycan.- 2015.- 24 iyun.- S. 4.
161. Nəsirov, Elman. Multikulturalizm ölkələrin həyat tərzinə çevriləcəkmi? / E. Nəsirov // Xalq qəzeti.- 2015.- 4 iyun. - № 118.- S. 8.
162. Kəsəmənli, Şəlalə. Mədəniyyət və multikulturalizm / Ş. Kəsəmənli // Xalq qəzeti.- 2015.- 20 may.- № 106.- S. 11.

163. Aslanov, Aslan. Azərbaycan müasir dünyada qarşılıqlı dialoqun və əməkdaşlığın yeni modelini yaradıb / A. Aslanov // Yeni Azərbaycan. - 2015.- 6 may. - № 80. - S. 8.-Ümummilli lider Heydər Əliyevin tolerantlıq və multikulturalizm siyasəti.
164. Abdulla, K. Azərbaycan multikulturalizminin siyasi banisi / Kamal Abdulla // Azərbaycan.- 2015.- 1 may.- S.3.
165. Azərbaycan multikulturalizm mərkəzinə çevrilib // Palitra.- 2015.- 29 aprel.- № 75.- S. 3.
166. Mustafa, Ə. Azərbaycandakı tolerantlıq və multikulturalizm beynəlxalq aləmdə rəğbətlə qarşılır / Ə.Mustafa // Zaman.- 2015.- 17 aprel.- S.13.
167. Niftiyev, Niyaz. Multikulturalizm birgəyaşayış qaydalarını stimullaşdıran vasitə kimi... / N. Niftiyev // Yeni Azərbaycan. - 2015.- 10 aprel.- № 62.- S. 6.
168. Mürvətqızı, S. Kamal Abdullayev: “Prezidentin Azərbaycanı dünyada multikulturalizm mərkəzi kimi tanımaq təşəbbüsü real həllini tapacaq.” Multikulturalizm həyat tərzimizdir / S.Mürvətqızı //525-ci qəzet.- 2015.- 20 mart.- S.21.
169. Vahabov, T. Multikulturalizm təhlükəsizliyin və inkişafın mühüm dayaqlarından biridir / T.Vahabov //Azərbaycan.- 2015.- 5 mart.- S.7.
170. Müxtəlif mədəniyyətlər və sivilizasiyalar arasında əlaqələrin dərinləşdirilməsində multikulturalizm siyasəti mühüm rol oynayır // Azərbaycan.- 2015.- 14 fevral.- S.4.
171. Azərbaycan tolerantlıq və multikulturalizm ölkəsidir // Respublika.- 2015.-24 yanvar.- № 17.- S. 5.
172. Məmmədov, L. “Dözümlülük” və “tolerantlıq” anlayışlarının nisbəti / L.Məmmədov // Zaman.- 2015.- 24 yanvar.- S.13.
173. Sadıqova, X. Azərbaycan multikulturalizm siyasətində nümunəvi modeldir / X.Sadıqova // Zaman.- 2015.- 20 yanvar.- S.13.

2014

174. Azərbaycan həmişə tolerantlığın yüksək səviyyədə qorunduğu ölkə olub //Azərbaycan.- 2014.- 28 noyabr.- S.5.

175. Multikulturalizm Azərbaycanda dövlət siyasətinin ən önəmli istiqamətlərindən biridir // İki sahil.- 2014.- 27 noyabr.- № 216.- S. 8.- Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin içraçı direktoru Azad Məmmədovun AzərTac-a müsahibəsi.
176. Azərbaycan multikulturalizmi başqa ölkələr üçün örnəkdir : Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi Beynəlxalq Tolerantlıq Gününə həsr edilən virtual "dəyirmi masa" keçirib // Yeni Azərbaycan.- 2014.-18 noyabr.- № 209.- S. 6.
177. Azərbaycanda tolerantlığın möhkəm təməl sütunları var //Azərbaycan.- 2014.- 15 noyabr.- S.5.
178. Nərimanoğlu, Məhəmməd. Multikulturalizm səhnə sənətində vacib faktora çevrilir / M. Nərimanoğlu // Azərbaycan. - 2014.-8 noyabr. - № 244. - S. 7.
179. Əsədova, Afaq. Multikulturalizm - mədəniyyət fəlsəfəsinin yeni inkişaf mərhələsi kimi / A. Əsədova // 525-ci qəzet. - 2014.-5 noyabr.- № 201.- S. 7.
180. Məmmədzadə, İ. Cəmiyyətin həyatında multikulturalizm və inteqrasiya: Forum sonrakı düşüncələr / İ.Məmmədzadə // Xalq qəzeti.- 2014.- 4 noyabr.- S. 3.
181. Turan, Anar. Bakıda humanitar forumların keçirilməsi Azərbaycan həqiqətlərinin dünyada tanıtılması baxımından mühüm amildir / A. Turan // Xalq qəzeti. - 2014.-28 oktyabr. - № 234. - S. 4.
182. Məmmədzadə, İlham. Multikulturalizm fəlsəfi problem və ideologem kimi / İ. Məmmədzadə // Xalq qəzeti.- 2014.-15 avqust.- № 174.- S. 3.
183. Ömərov, Vahid. Multikulturalizm vətəndaş cəmiyyətinin əsas xüsusiyyətidir / V. Ömərov // Səs.- 2014.-8 avqust.- № 143.- S. 15.
184. Abdullayev, K. Ulu öndər Azərbaycan multikulturalizminin siyasi banisidir / Kamal Abdullayev //Azərbaycan.- 2014.- 23 iyul.- S.7.
185. Həbibova, Ziyafət. Azərbaycandakı multikulturalizm ideya və dəyərlərinin təbliğində Heydər Əliyev Fondunun rolu artır / Z. Həbibova // Xalq qəzeti.- 2014.-9 iyul.- № 144.- S. 5.
186. Mükərrəmoğlu, M. Azərbaycan dünyada sivilizasiyalararası dialoq və multikulturalizm mərkəzinə çevrilmişdir / M.Mükərrəmoğlu // Xalq qəzeti.- 2014.- 12 aprel.- S. 6.

187. Nağıyev, Anar. Azərbaycan tolerantlıq və multikulturalizm məkanı / A. Nağıyev // Mədəni həyat.- 2014.- № 3.- S. 59-61.
188. K.M.Abdullayevin Azərbaycan Respublikasının millətlərarası, multikulturalizm və dini məsələlər üzrə Dövlət müşaviri təyin edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı (28 fevral 2014-cü il) // Azərbaycan. - 2014.- 1 mart. - № 45. - S. 2.
189. Sarıyeva, İ. Azərbaycan multikulturalizmin əsas məkanlarından biridir / İ. Sarıyeva // Bakı xəbər.- 2014.- 24 fevral.- S.12.
190. Nağıyev, Anar. Azərbaycan tolerantlıq və multikulturalizm məkanına çevrilib / A. Nağıyev // Azərbaycan.- 2014.-6 fevral.- № 25.- S. 10.

2013

191. Həbibbəyli, Ərəstü. Mədəniyyətlərarası dialoqun Azərbaycan modeli / Ə. Həbibbəyli // Azərbaycan. - 2013.-30 dekabr. - № 290. - S. 5.
192. Xalturina, İrina. Multikulturalizm nədən başlayır?: Yaxud millətçi əhvalın qızıışdırılmasında KİV-in məsuliyyəti / İ. Xalturina // Region plus: analitik baxış - 2013.- № 41(204)5 dekabr.- S. 20-23 .
193. III Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu dünya ictimaiyyəti üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən məsələlərin aktiv müzakirə platforması oldu : Forumun açılışında iştirak edən Prezident İlham Əliyevin nitqində toxunduğu bir sıra humanitar məsələlər aktual olmaqla yanaşı, böyük maraq doğurur // Yeni Azərbaycan. - 2013.-7 noyabr. - № 210. - S. 4-5.
194. Alim. Müasir dünyada multikulturalizmə alternativ yoxdur: Bu yeganə modeldir ki, bir çox etnik qruplar üçün təhlükəsizliyi təmin edir / Alim // Olaylar.- 2013.- 2-4 noyabr.- № 198.- S. 5 .
195. Cəbrayilov, Ataş. Multikulturalizm Azərbaycanın dövlət siyasəti, cəmiyyətin həyat tərzidir / A. Cəbrayilov // Respublika.- 2013.-3 noyabr. - № 242.- S. 2 .
196. III Forum: Bakı multikulturalizmin nümunəsi: Azərbaycan beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlər üçün əsas məkan seçilməsi uğurlu siyasət nəticəsində qazandığı inama və etimada əsaslanır // Yeni Azərbaycan.- 2013.- 2 noyabr.- № 207. - S. 6 .– Bakıda keçirilən III Beynəlxalq Humanitar Forum haqqında.

197. Bayramlı, Nardar. Azərbaycanca dinlərarası və millətlərarası münasibətlər dünya üçün örnəkdir: Prezident İlham Əliyev: Çoxsaylı beynəlxalq tədbirlər, forumlar, konfranslar Azərbaycanı dünyada tolerantlıq məkanı, dözümlülük, multikulturalizm mərkəzi kimi təqdim etmişdir / N. Bayramlı // Yeni Azərbaycan.- 2013.- 22 oktyabr.- № 198.- S. 13.
198. Sadıqov, Pərviz. "Azərbaycan tolerantlıq və multikulturalizm məkanı kimi dünyaya nümunədir": Qubada "Mədəniyyətlərarası əlaqələrin inkişafında Azərbaycan təcrübəsi" mövzusunda elmi-təcrübi konfrans təşkil edilib / P. Sadıqov // 525-ci qəzet.- 2013.-19 iyul.- № 129.- S. 4 .
199. Ordubadlı, Abbas. Multikulturalizmlə etnokulturalizmin qarşılıqlı əlaqəsində Azərbaycanın təcrübəsi / A. Ordubadlı // Xalq qəzeti.- 2013.- 17 iyul.- № 163.- S. 5 .
200. Hüseynzadə, Fuad. Multikulturalizm strategiyası: Birinci Cənubi Qafqaz Forumu Azərbaycanın tolerantlıq ideyalarının ixracatçısı rolunu təsdiqlədi / F. Hüseynzadə // Region plus: analitik baxış.- 2013.- 16 may.- № 14.- S. 4-7.
201. Oktay. Hüquqi dövlətdə çoxmədəniyyətlik: Belə cəmiyyətdə hər bir etnik, dini və ya mədəni qrup öz ənənələrini yaşatmaq və onları övladlarına ötürmək hüququna malikdir / Oktay // Xalq cəbhəsi.- 2013.- 8 fevral.- № 24.- S. 11 .

2012

202. Həbibbəyli, Ərəstü. Multikulturalizmin Azərbaycan modeli / Ə. Həbibbəyli // Azərbaycan.- 2012.- 4 dekabr.- № 270.- S. 6 .
203. "Azərbaycan multikulturalizm məkanı kimi tanınır": Əli Həsənov: "Azərbaycanda milli azlıqlar həm parlamentdə, həm də icra hakimiyyəti orqanlarında geniş təmsil olunurlar" // Xalq cəbhəsi.- 2012.- 20 noyabr.- № 217.- S. 10 .
204. Hüseynli, Alim. Azərbaycan multikulturalizmin gözəl tarixi nümunəsidir /A.Hüseynli // Olaylar.- 2012.- 6-8 oktyabr.- № 172.- S. 9.- II Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu çərçivəsində "Multikulturalizm və mədəni özünüdərək" mövzusunda dəyirmi masa keçirilib.
205. İmanquliyev, Bahadır. Azərbaycanda multikulturalizmin təntənəsi / B. İmanquliyev // Azərbaycan.- 2012.-19 oktyabr.- № 235.- S.8.- İkinci Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu barədə düşüncələr .
206. Turan, Anar. Multikulturalizmin alternativini yoxdur / A. Turan // Xalq qəzeti. - 2012.-18 oktyabr. - № 234. - S. 4 .

207. Məhərrəmov, Təranə. Multikulturalizm - müasir və aktual məsələ: Çıxışlarda vurğulanıb ki, multikulturalizm dünyada vacib düşüncə tərzini kimi nəzərdən keçirilə bilər / T. Məhərrəmov // Kaspi.- 2012.- 6-8 oktyabr.- № 399.- S. 4.- II Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu çərçivəsində "Multikulturalizm və mədəni özünüdərək" mövzusunda dəyirmi masa keçirilib.
208. Əliyeva, Yeganə. "Multikulturalizm və mədəni özünüdərək": II Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu çərçivəsində keçirilən dəyirmi masada bir daha vurğulandı ki, Azərbaycan bu sahədə böyük təcrübəyə malikdir / Y. Əliyeva // İki sahil.- 2012.-6 oktyabr.- № 184.- S. 13.- İkinci Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu çərçivəsində "Multikulturalizm və mədəni özünüdərək" mövzusunda dəyirmi masa keçirilib.
209. İsmayılqızı, Xuraman. Müasir dövrümüzdə multikulturalizm cəmiyyətin həyat tərzidir: Beynəlxalq səviyyədə humanitar məsələlərlə bağlı yeni format yaranmışdır: Bakıda keçirilən II Beynəlxalq Humanitar Forumunda qeyd olundu ki, belə görüşlər xalqlar arasında qarşılıqlı anlaşmanı gücləndirir / X. İsmayılqızı // İki sahil.- 2012.- 6 oktyabr.- № 184.- S. 17.
210. "Multikulturalizm və mədəni özünüdərək" mövzusu ətrafında geniş müzakirələr aparılmışdır // Azərbaycan.- 2012.- 6 oktyabr.- №224.- S.5.- İkinci Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu çərçivəsində "Multikulturalizm və mədəni özünüdərək" adlı "dəyirmi masa" keçirilmişdir.
211. Azərbaycan multikulturalizmin və sivilizasiyaların tranzitinə çevrilib: Respublikamız bu gün dünyanın 50-dən artıq ölkəsində yanacaq ehtiyatlarının təchizatçısı kimi nüfuz sahibi olmaqla yanaşı, iqtisadiyyatın diversifikasiyası sayəsində potensial sərmayəçi kimi də diqqəti cəlb edir // Səs.- 2012.- 3 avqust.- № 140.- S. 6 .
212. Ələddinqızı, Nəzakət. Azərbaycan multikulturalizm siyasətini dünya ictimaiyyətinə təqdim edir: Mehriban Əliyeva: "Qəbələ IV Beynəlxalq Musiqi Festivalı xalqlar arasında qarşılıqlı anlaşma və dostluğun möhkəmləndirilməsi işinə xidmət edir" / N. Ələddinqızı // Səs.- 2012.- 26 iyul.- № 134.- S.3.- Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə həyata keçirilən Qəbələ IV Beynəlxalq Musiqi festivalı haqqında.

2011

213. Ömərov, Vahid. Azərbaycan vətəndaş cəmiyyətində multikulturalizm: Multikulturalizm - Qərb fəlsəfi fikrində özünə yer almış mədəniyyətlərin müxtəlifliyi və çoxçalarlılığı mənasında işlənir / V. Ömərov // Səs.- 2011.-29 oktyabr.- № 200.- S. 10.

214. Alim. Miqrantlar Avropanı "işğal" etməkdədirlər: Rəbiyyət Aslanova: "İnsanlar indi başa düşürlər ki, onların yaşam tərzi bir çox mədəniyyətlərin təsiri altında baş verir" / Alim // Olaylar.- 2011.-22-24 oktyabr.- № 181. - S. 4 .- Milli Məclisin İnsan hüquqları komitəsinin sədri Rəbiyyət Aslanovanın müsahibəsi.
215. Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu uğurla başa çatmışdır: Forumun Bəyannaməsi qəbul olunmuşdur: "Multikulturalizm: nailiyyətlər və problemlər" mövzusunda maraqlı müzakirələr aparılmışdır // Xalq qəzeti.- 2011.-12 oktyabr.- № 225.- S. 2.

Elektron resurslar:

1. Multikulturalizm - Vikipediya
https://www.google.az/?gws_rd=cr,ssl&ei=HhdtV5mEK6bU6ATIIHwBw#q=multikulturalizm
2. 2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında "Multikulturalizm ili" elan edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı
<http://president.az/articles/17437>
3. MULTİKULTURALİZM: NAILIYYƏTLƏR VƏ PROBLEMLƏR
<http://bakuforum.az/az/multikulturalizm-nailiyyetler-ve-problemler/?fid=2258>
4. BAKI BEYNƏLXALQ MULTİKULTURALİZM MƏRKƏZİ
<HTTP://MULTİKULTURALİZM.GOV.AZ/>
5. Alim baxışı: Multikulturalizm nədir və onun ölkə üçün nə əhəmiyyəti var?
<http://strateq.az/arashdirma/26098/alim-baxisi-multikulturalizm>
6. Multikulturalizm Azərbaycanda dövlət siyasətinin ən önəmli istiqamətlərindən biridir
http://azertag.az/xeber/Multikulturalizm_Azərbaycanda_dovlet_siyasetinin_en_önemli_istiqametlerinden_biridir-813373
7. Multikulturalizm Azərbaycanın dövlət siyasəti, cəmiyyətin həyat tərzidir
http://azertag.az/xeber/Multikulturalizm_Azərbaycanda_dovlet_siyasetinin_en_önemli_istiqametlerinden_biridir-813373
8. AZƏRBAYCAN MULTİKULTURALİZMİN ƏSAS MƏKANLARINDAN BİRİDİR
<http://www.interaztv.com/society/13838>
9. 2016-cı ili Azərbaycanda "Multikulturalizm ili" elan olundu
<http://www.anspress.com/siyaset/10-01-2016/2016-ci-ili-azerbaycanda-multikulturalizm-ili-elan-olundu>

10. Multikulturalizm nədir?
<http://eldenizmollayev.blogspot.com/2016/01/multikulturalim-ndir.html>
11. PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV: MULTİKULTURALİZM AZƏRBAYCANDA HƏYAT TƏRZİDİR
<http://scwra.gov.az/vnews/1209/>
12. MULTİKULTURALİZM SIYASƏTİ VƏ VƏTƏNDAŞ CƏMIYYƏTİ
<http://news.lent.az/news/180008>
13. Qərbin qorxdığı multikulturalizm Azərbaycana nə verəcək?
http://az.azvision.az/Qerbin_qorxdugu_multikulturalizm_Azərbaycana_-67702-xeber.html
14. Azərbaycanda multikulturalizm siyasəti
<http://editor.az/news/98685>
15. Multikulturalizm: Avropanın səhvi və Azərbaycan modeli – Təhlil
http://az.azvision.az/Multikulturalizm%20_Avropanin_sehvi_ve_-82130-xeber.html
16. PREZİDENT: MULTİKULTURALİZM TƏKCƏ ƏNƏNƏ DEYİL, HƏM DƏ DÖVLƏT SIYASƏTİDİR
<http://cbc.az/az/news/azerbaycan/prezident-multikulturalizm-tkc-nn-deyil-hm-d-dvlt-siyastidir.page>
17. MULTİKULTURALİZM SIYASƏTİ VƏ VƏTƏNDAŞ CƏMIYYƏTİ
<http://news.lent.az/news/180008>
18. MULTİKULTURALİZM VƏ TOLERANTLIQ: TƏZAHÜRLƏR, TƏHLİLLƏR
<http://xeberdar.net/4034-multikulturalizm-ve-tolerantliq-tezahurler-tehlller.html>
19. MULTİKULTURALİZM VƏ AZƏRBAYCAN
<http://www.azadliq.info/116510.html>
20. MULTİKULTURALİZM BİRGƏYƏŞAYIŞDA STIMUL KİMİ...
<http://olaylar.az/news/sosial/122940>

21. AZƏRBAYCANIN VƏHDƏT VƏ MULTİKULTURALİZM İDEYALARI BÜTÜN TÜRK, İSLAM DÜNYASINI BİRLƏŞDİRƏCƏK ADDIM OLACAQ
<http://sonxeber.az/12591/azerbaycanin-vehdet-ve-multikulturalizm-ideyalari-butun-turk-islam-dunyasini-birlesdirecek-addim-olacaq>
22. Multikulturalizm, sülh və tolerantlıq müasir azərbaycançılıqda mühüm istiqamət kimi...
<http://www.baki-xeber.com/v5/32494.html#.V3OZXPmLTIU>
23. PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV: "MULTİKULTURALİZM AZƏRBAYCANDA HƏYAT TƏRZİDİR"
<HTTP://NEWS.MILLI.AZ/POLITICS/398519.HTML>
24. “MULTİKULTURALİZM UŞAQLARIN GÖZÜ İLƏ”
<http://www.qafqazinfo.az/sosial-3/multikulturalizm-usaqlarin-gozu-ile-fotolar-148936>
25. MULTİKULTURALİZM
<http://www.wikiwand.com/az/Multikulturalizm>
26. MULTİKULTURALİZM: BİRGƏYAŞAYIŞIN MÜASİR KONSEPSİYASI
<http://sunna.az/index.php/component/k2/item/4183-multikulturalizm-birzhaeyashay-sh-n-muasir-konsepsiyas>
27. Multikulturalizm Azərbaycanın həyat tərzidir
<http://anl.az/down/MULTIKULTURALIZM.pdf>
28. Azərbaycanca maraqlı Azərbaycanca məhəbbətə çevrilir:
<http://www.ebooks.az/view/V1ndzDsW>
29. Multikulturalizm: dünya təcrübəsi və Azərbaycan modeli | ...
www.xalqqazeti.com/az/news/news/70251

Əlavələr:**2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında
“Multikulturalizm ili” elan edilməsi haqqında
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin****Sərəncamı**

Tarixi İpək yolunda yerləşən Azərbaycan müxtəlif sivilizasiyaların qovuşduğu məkan olaraq, əsrlər boyu milli-mədəni rəngarənglik mühitinin formalaşdığı, ayrı-ayrı millətlərin və konfessiyaların nümayəndələrinin sülh, əmin-amanlıq, qarşılıqlı anlaşma və dialoq şəraitində yaşadığı diyar kimi tanınmışdır. Ölkəmizdə multikulturalizm artıq alternativ olmayan həyat tərzinə çevrilmişdir. Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin yaradılması müasir dövrdə respublikamızda gerçəkləşdirilən siyasətin tolerantlıq prinsiplərinə bu gün də sadıq qalmasının bariz nümunəsidir.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Sivilizasiyalar Alyansının 7-ci Qlobal Forumunun 2016-cı ildə Bakı şəhərində keçirilməsi barədə qərar qəbul edilməsi dünya ölkələrinin Azərbaycandakı multikultural mühitə olan münasibətinin real ifadəsidir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, Azərbaycanda multikulturalizm ənənələrinin qorunub saxlanması, daha da inkişaf etdirilməsi və geniş təbliğ olunması məqsədi ilə qərara alıram:

1. 2016-cı il Azərbaycan Respublikasında “Multikulturalizm ili” elan edilsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının təkliflərini nəzərə alaraq, 2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında “Multikulturalizm ili” elan edilməsinə dair tədbirlər planını bir ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 11 yanvar 2016-cı il

**“2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında “Multikulturalizm ili”
elan edilməsinə dair Tədbirlər Planı”nın təsdiq edilməsi haqqında
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin**

Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq “2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında “Multikulturalizm ili” elan edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı ilin 11 yanvar tarixli 1673 nömrəli Sərəncamına uyğun olaraq qərara alıram:

1. “2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında “Multikulturalizm ili” elan edilməsinə dair Tədbirlər Planı” təsdiq edilsin.
2. Bu Sərəncamın 1-ci hissəsində nəzərdə tutulmuş Tədbirlər Planının icrasının təşkilində əlaqələndirici orqan Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi müəyyən edilsin.
3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:
 - 3.1. “2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında “Multikulturalizm ili” elan edilməsinə dair Tədbirlər Planı”nda nəzərdə tutulmuş tədbirlərin maliyyələşdirilməsini təmin etsin;
 - 3.2. Bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 11 mart 2016-cı il

**Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
2016-cı il 11 mart tarixli
Sərəncamı ilə təsdiq edilmişdir**

**2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında
“Multikulturalizm ili” elan edilməsinə dair
TƏDBİRLƏR PLANI**

Sıra №-si	Tədbirin adı	İcra müddəti	İcraçılar
Azərbaycan multikulturalizmi modeli ilə bağlı ölkədaxili tədbirlə			
1.	Multikulturalizm siyasətinin hüquqi bazasını möhkəmləndirmək məqsədilə ayrı-seçkiliyə qarşı mübarizənin gücləndirilməsi ilə bağlı mövcud normativ hüquqi aktların təkmilləşdirilməsinə dair təkliflərin hazırlanması	il ərzində	Ədliyyə Nazirliyi, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi
2.	“Multikulturalizm” adlı xüsusi medalın təsis edilməsi məsələsinə baxılması	il ərzində	Nazirlər Kabineti, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi
3.	“Heydər Əliyev şəxsiyyəti multikultural və tolerant dəyərlər işığında” mövzusunda ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin tələbələri və müxtəlif dini qurumların üzvləri arasında intellektual müsabiqələrin təşkil olunması	mütəmadi	Təhsil Nazirliyi, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu
4.	“Azərbaycan multikulturalizmi modeli” adlı fənnin tədris edildiyi ölkə universitetlərində “Azərbaycan multikulturalizmi” kafedralarının açılması üçün lazımi metodik hazırlığın	il ərzində	Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Təhsil Nazirliyi

	aparılması		
5.	Ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsində “Multikulturalizmə giriş”, magistratura səviyyəsində isə “Azərbaycan multikulturalizmi modeli” adlı fənlərin tədris proqramlarına daxil edilməsi	mütəmadi	Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Təhsil Nazirliyi
6.	Azərbaycandakı Rus Pravoslav Kilsəsi tərəfindən Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinə (BBMM) bağışlanmış Qazax şəhərindəki Müqəddəs Nikolsk Pravoslav kilsəsinin binasında “Multikulturalizm Muzeyi”nin yaradılması və muzeyin BBMM-in balansına verilməsi üçün zəruri sənədləşmə işlərinin görülməsi	il ərzində	Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Qazax Rayon İcra Hakimiyyəti
7.	Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində məşğulluğu olmayan gənclərin peşəyönümlü kurslara cəlb edilməsi və bu kurslarda həmçinin multikultural məzmunlu fənlərin tədrisinin təmin edilməsi	mütəmadi	Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu
8.	Azərbaycan multikulturalizminin qaynaqları seriyasından olan “Azərbaycan multikulturalizminin ədəbi-bədii qaynaqları”, “Azərbaycan multikulturalizminin elmi-fəlsəfi və ictimai-publisistik qaynaqları”, “Azərbaycan multikulturalizminin siyasi	il ərzində	Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, yerli icra hakimiyyəti orqanları

	və hüquqi qaynaqları” kitablarının hazırlanıb nəşr etdirilməsi və təqdimatlarının keçirilməsi		
9.	“Azərbaycan multikulturalizmi” dərslisinin hazırlanıb nəşr etdirilməsi	il ərzində	Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Təhsil Nazirliyi
10.	Mədəni müxtəliflik, tolerantlıq və konfliktlərin həllində mədəniyyətlərarası dialoqun rolu, multikulturalizmin Azərbaycan modeli və dünya multikulturalizm modelləri mövzularında respublika və beynəlxalq miqyaslı elmi-nəzəri, elmi-praktik konfransların, seminarların, “dəyirmi masa”ların, mühazirələrin, ədəbi-bədii toplantıların keçirilməsi	aprel- dekabr	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Təhsil Nazirliyi, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu, yerli icra hakimiyyəti orqanları
11.	Azərbaycan dövlətinin multikulturalizm siyasətinin dini təhsil müəssisələrində, dini icmalarda təbliği məqsədilə seminarların keçirilməsi	il ərzində	Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
12.	Ölkə məktəbliləri arasında multikulturalizm mövzusunda rəsm müsabiqəsinin keçirilməsi	aprel-may	Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı
13.	BMT Sivilizasiyalar Alyansının 7-ci Qlobal Forumuna və “Multikulturalizm ili” nə	aprel- may	Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Təhsil

	həsr edilmiş təqdimatların və müzakirələrin təşkili (ali təhsil müəssisələri, Qeyri-Hökumət Təşkilatları və gənclər təşkilatları üçün)		Nazirliyi, Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası
14.	Orta ümumtəhsil və orta ixtisas təhsili müəssisələrində mədəniyyətlərarası kommunikasiya bacarıqları və bilgilərinə həsr olunmuş seminarların və “Azərbaycanda multikulturalizm” mövzusunda kütləvi mühazirələrin təşkili	il ərzində	Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi
15.	Multikulturalizm mövzusunda elmi-publisistik məqalə müsabiqələrinin keçirilməsi, məqalələr toplusundan ibarət kitabın nəşr etdirilməsi	aprel- noyabr	Təhsil Nazirliyi, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
16.	“Multikulturalizm gənclərin gözü ilə” qısametrajlı film müsabiqəsinin təşkili və keçirilməsi	may- sentyabr	Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Kinematoqrafçılar İttifaqı
17.	Dövlət sifarişi ilə Cəlil Məmmədquluzadənin “Kamança”, Qurban Səidin “Əli və Nino” əsərlərinin hazırlanıb tamaşaya qoyulması	il ərzində	Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi
18.	Teatr və musiqi kollektivlərinin azsaylı	il ərzində	Mədəniyyət və Turizm

	xalqların yaşadığı bölgələrə qastrol səfərlərinin təşkili		Nazirliyi
19.	Dövlət rəsm qalereyalarında “Multikulturalizm alternativsiz həyat tərzidir” devizi ilə rəsm sərğilərinin təşkili	il ərzində	Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqı
20.	“Azərbaycan-doğma diyar” devizi altında etnik qrupların V incəsənət festivalının bölgələrdə keçirilməsi	il ərzində	Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Yerli icra hakimiyyəti orqanları
21.	Azərbaycan Milli Kitabxanasında multikulturalizm üzrə kitab fondunun yaradılması və “Multikulturalizm və kitab” mövzusunda konfransın keçirilməsi	il ərzində	Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu
22.	“Beynəlxalq abidələr və tarixi yerlər günü” çərçivəsində Lahıc, Xınalıq və Kiş qoruqlarının ərazisində mədəniyyət festivallarının təşkili	18 aprel	Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Yerli icra hakimiyyəti orqanları
23.	“Atəşgah Məbədi” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunda “Azərbaycan memarlığında dini tolerantlıq” mövzusunda konfransın və tolerantlığı əks etdirən Azərbaycan memarlıq abidələrinin fotosərgisinin keçirilməsi	il ərzində	Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
24.	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Rəyasət Heyəti nəzdində multikulturalizm	il ərzində	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası

	problemləri üzrə institutlar- arası elmi tədqiqat virtual mərkəzinin təsis edilməsi, Fəlsəfə və Hüquq İnstitu- tunun nəzdində isə “Multikulturalizm” şöbəsinin yaradılması		
25.	“Multikulturalizm ili - 2016: nailiyyətlər və perspektivlər” mövzusunda ilin yekununa həsr olunmuş respublika konfransının və ədəbi-bədii tədbirin təşkili	dekabr	Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi
“Azərbaycan multikulturalizmi modeli” ilə bağlı beynəlxalq tədbirlər			
26.	Bakı Slavyan Universitetində “Ulu öndər Heydər Əliyev irsində multikultural və tolerant dəyərlər” mövzusunda Ulu Öndərin anadan olmasına həsr olunmuş ənənəvi beynəlxalq konfransın keçirilməsi	may	Təhsil Nazirliyi ,Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
27.	“Azərbaycan multikulturalizmi modeli” adlı fənnin tədris edildiyi yerli və xarici tələbələr üçün Beynəlxalq Multikulturalizm Yay və Qış məktəblərinin təşkili	mütəmadi	Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Təhsil Nazirliyi, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Gənclər və İdman Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi
28.	Azərbaycan multikulturalizminin tarixini öyrənmək istiqamətində Qafqaz Albaniyası ilə bağlı” Alban Apostol kilsəsi: dünənimiz və bu günümüz” mövzusunda beynəlxalq	iyun	Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Xarici İşlər Nazirliyi, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi

	konfransın keçirilməsi		
29.	V Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu çərçivəsində “Səməvi dinlərin tarixi” layihəsinin I hissəsinə (İudaizm) aid sərğinin təşkili	oktyabr	Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Təhsil Nazirliyi
30.	BMT Sivilizasiyalar Alyansının 7-ci Qlobal Forumu çərçivəsində multikulturalizm mövzusunda sessiyanın təşkili və “Sivilizasiya” kitabının təqdimatının keçirilməsi	aprel	Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
31.	“Multikultural cəmiyyət və turizm” mövzusunda Ümumdünya Turizm Təşkilatı ilə birlikdə konfransın təşkili	may	Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi
32.	Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin xarici ölkələrdə filiallarının açılması istiqamətində zəruri mənəvi dəstəyin göstərilməsi	dekabr	Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Xarici İşlər Nazirliyi, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi
33.	Xarici ölkə universitetlərində “Azərbaycan multikulturalizmi modeli” adlı fənnin tədrisinin davamı üçün müvafiq tədbirlərin görülməsi	mütəmadi	Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Təhsil Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi
34.	Xarici ölkələrdə işğal altında olan Azərbaycan ərazilərində tarixi-dini və mədəniyyət nümunələrinə qarşı erməni	il ərzində	Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Bakı Beynəlxalq

	vandalizmini əks etdirən sərgilərin təşkili		Multikulturalizm Mərkəzi, Təhsil Nazirliyi
35.	İran İslam Respublikasının Təbriz şəhərində “Radikalizmlə mübarizədə İslam həmrəyliyi” devizi altında “Azərbaycan-İslam mədəniyyətinin incisi” adlı fotosərginin təşkili	iyun	Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi
36.	Amerika Birləşmiş Ştatlarında yəhudi icmalarının iştirakı ilə “Dinlərarası qarşılıqlı anlaşma: birgəyaşayışın modelləri” mövzusunda “dəyirmi masa”nın və “Azərbaycan - tolerantlıq diyarı” mövzusunda fotosərginin keçirilməsi	il ərzində	Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Xarici İşlər Nazirliyi, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi
37.	Böyük Britaniyada “Multikulturalizmin Azərbaycan modeli: Avropa üçün yeni nümunə” adlı beynəlxalq konfransın və eyni mövzuda fotosərginin təşkil edilməsi	may	Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Xarici İşlər Nazirliyi, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi
38	Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri və Qətərdə “Dini tolerantlığın qorunması və radikalizmlə mübarizədə dünya birliyinə Azərbaycanın dəstəyi” devizi altında “Azərbaycan - İslam mədəniyyətinin incisi” adlı fotosərginin keçirilməsi	oktyabr- noyabr	Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Xarici İşlər Nazirliyi
39.	Avropa Şurasının Şimal-Cənub Mərkəzi ilə birlikdə	noyabr	Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Bakı

	Lissabon şəhərində “Avropada dini tolerantlıq və birgəyaşayış təcrübəsi: Azərbaycan modeli” mövzusunda beynəlxalq konfransın və “Azərbaycan - tolerantlıq diyarı” adlı sərginin keçirilməsi		Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Xarici İşlər Nazirliyi
Azərbaycan multikulturalizmi modelinin təbliğinin informasiya təminatı			
40.	“Multikulturalizm” adlı jurnalın nəşri və bölgələrdə yayımının təşkili	mütəmadi	Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Azərbaycan Yaradıcılıq Fondu, yerli icra hakimiyyəti orqanları
41.	“Multikulturalizm ensiklopediyası”nın hazırlanması	2016-2017	Azərbaycan Milli Elm-lər Akademiyası, Bakı Bey- nəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi, Təhsil Nazirliyi, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi
42.	Azərbaycan və dünya multikulturalizminin təbliği ilə bağlı televiziya və radio proqramlarının hazırlanması	mütəmadi	Bakı Beynəlxalq Multi- kulturalizm Mərkəzi, Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri QSC
43.	“Azərbaycan multikulturalizmi” elektron kitabxanasının və vebsaytının yaradılması	il ərzində	Bakı Beynəlxalq Multi- kulturalizm Mərkəzi Mə- dəniyyət və Turizm Na- zirliyi, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Kitabxanası
44.	Ölkənin multikultural dəyərlərini təbliğ edən “Kultura Plyus” internet televiziya-sının maddi-texniki bazası-nın gücləndirilməsi və peyk yayımına keçirilməsi məsələsinə baxılması	il ərzində	Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi

45.	Azərbaycanda yaşayan azsaylı xalqların musiqi yaradıcılığından ibarət CD-lərin buraxılması, onların məişət və adət-ənənələrinə aid sənədli filmin xarici dillərdə hazırlanması və fotokataloqun nəşri	aprel	Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi
46.	“Multukulturalizm ili” mövzusunda sosial çarxın çəkilməsi və yayımının təşkili	aprel- dekabr	Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi
47.	“Bakı - üç dinin şəhəri” adlı sənədli filmin istehsalının başa çatdırılması və təqdimatının keçirilməsi	il ərzində	Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi
48.	“Bakı Prosesi” qlobal multikulturalizmə töhfədir” beynəlxalq foto və məqalə müsabiqəsinin və sənədli filmin hazırlanması (Azərbaycan və ingilis dillərində)	may- oktyabr	Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi
49.	BMT Baş Qərargahında BMT Sivilizasiyalar Alyansının 7-ci Qlobal Forumunun yekunlarının təqdimatı	iyun	Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi

**Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm
Mərkəzinin yaradılması haqqında
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
Fərmanı**

Sivilizasiyaların qovuşuğunda yerləşən Azərbaycanın zəngin mədəni-mənəvi irsə və tolerantlıq ənənələrinə malik olması beynəlxalq aləmdə etiraf edilən həqiqətlərdəndir. Mövcud milli-mədəni müxtəliflik və etnik-dini dözümlülük mühiti onu çoxmillətli, çoxkonfessiyalı diyar kimi dünya miqyasında mədəniyyətlərarası dia-loqun bənzərsiz məkanı etmişdir. Azərbaycan Respublikasında bu gün həmin mədəni, linqvistik, etnik rəngarəngliyin qorunmasına yönəldilən və uğurla həyata keçirilən dövlət siyasəti multikulturalizm sahəsində əsrlərdən bəri toplanmış böyük tarixi təcrübənin xüsusi qayğı ilə əhatə olunmasını, zənginləşdirilməsini, cəmiyyətdə bu istiqamətdə qazanılmış unikal nailiyyətlərin beynəlxalq aləmdə təbliğinin gücləndirilməsini zəruri edir.

Multikulturalizmin həyat tərzinə çevrildiyi Azərbaycanın dünyaya tolerantlıq nümunəsi olaraq daha geniş tanınmasının vacibliyini, eləcə də ayrı-ayrı ölkələrdəki müxtəlif multikultural modellərə xas fəlsəfi, sosial, siyasi və digər aspektlərin Azərbaycan reallığında təhlili və təşviqinin əhəmiyyətini nəzərə alaraq, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

1. Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi yaradılsın.
2. “Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Nizamnaməsi” təsdiq edilsin.
3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:
 - 3.1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılmasına dair təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;
 - 3.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;
 - 3.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını nəzarətdə saxlasın və bunun icrası barədə üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;
 - 3.4. Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin xərclər smetasını və ştat cədvəlini, işçilərinin say həddini, icraçı direktorunun və işçilərinin aylıq vəzifə

maaşlarını iki ay müddətində təsdiq edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

3.5. Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin binasının tikilməsi barədə təklifləri iki ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

3.6. Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin fəaliyyətinin təşkili ilə bağlı zəruri maliyyə və maddi-texniki təminat məsələlərini həll etsin;

3.7. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin dövlət qeydiyyatına alınmasını bir ay müddətində təmin etsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 15 may 2014-cü il.

**Azərbaycanda dini mədəniyyətin, tolerantlığın,
dinlərarası və mədəniyyətlərarası dialoqun təbliğinin
gücləndirilməsinə dair əlavə tədbirlər haqqında
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin**

Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

1. Azərbaycanda dini mədəniyyətin, tolerantlığın, dinlərarası və mədəniyyətlərarası dialoqun təbliğinin gücləndirilməsini təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının 2014-cü il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan “Dini Mədəniyyətin İnkişafı” fonduna 3,0 (üç) milyon manat ayrılınsın.
2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində nəzərdə tutulan məbləğdə maliyyələşməni müəyyən olunmuş qaydada təmin etsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 yanvar 2014-cü il.

Министерство Культуры и Туризма
Азербайджанской Республики

Республиканская Юношеская Библи
отека имени Дж. Джаббарлы

МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛИЗМ В АЗЕРБАЙДЖАНЕ КАК ОБРАЗ ЖИЗНИ

Библиографической указатель

БАКУ-2016

МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛИЗМ В АЗЕРБАЙДЖАНЕ КАК ОБРАЗ ЖИЗНИ

Мультикультурализм - это политика сохранения культурного разнообразия, развития межкультурного диалога, концепция демократического государства, направленная на толерантность, мирное сосуществование, взаимодействие различных культур в едином обществе и государстве. Толерантность и мультикультурализм имеют исторические корни в Азербайджане, развиваются в современном азербайджанском обществе и поддерживаются на государственном уровне. В республике созданы условия для свободного и мирного проживания представителей различных национальностей, культур и религий, сохраняются и реставрируются исторические памятники, мечети, церкви, храмы, синагоги. Уникальная атмосфера терпимости, толерантности, межкультурного диалога в азербайджанском обществе привлекает внимание как модель развития мультикультурализма.

Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев на заседании Кабинета Министров 10 января 2016 года объявил 2016-й год в Азербайджане "Годом мультикультурализма". В своем выступлении Президент Ильхам Алиев отметил: "Азербайджан проделал огромную работу, связанную с мультикультурализмом. Пример Азербайджана показывает, что мультикультурализм живет. Несмотря на то, что некоторые политики утверждают, что мультикультурализм потерпел крах. Может быть, где-то и потерпел крах. Но в Азербайджане он живет, эти тенденции, идеи усиливаются, получая все большую поддержку общества. Мы будем идти по этому пути".

Сегодня Азербайджан известен в мировом сообществе как государство, приверженное принципам гуманизма, толерантности и мультикультурализма. Проводимые в республике за последние годы международные мероприятия в этой сфере являются свидетельством признания модели мультикультурализма и толерантности в Азербайджане на международном уровне. С этой точки зрения, проведенные в 2015 г. в Баку первые Европейские олимпийские игры были грандиозным международным событием, собравшим спортсменов и участников из 50 европейских стран, гостей из различных стран мира. На церемонии открытия первых Европейских игр в Баку 12 июня 2015 года Первая леди Азербайджана, Президент Фонда Гейдара Алиева, Посол доброй воли ЮНЕСКО и ИСЕСКО, Председатель Организационного комитета первых Европейских игр Мехрибан Алиева в своем выступлении отметила: "Азербайджан является страной с богатой историей, культурой, обычаями и традициями. Мультикультурализм и толерантность, дружба и гостеприимство, гармония и солидарность – неотъемлемая часть образа жизни Азербайджана".

Мультикультурализм является образом жизни азербайджанского народа. Испокон веков наш народ, превратив толерантность, терпимость и уважение к другим религиям и культурам в стиль жизни, вносил значительный вклад в этот процесс. Потому объявление Президентом Ильхамом Алиевым 2016 года «Годом мультикультурализма» в Азербайджане не случайно и основано на глубоких исторических корнях.

Книги о мультикультурализме:

1. Гармония социально-экономического и духовного развития в современном Азербайджане: I Виртуальный Круглый стол, 2014: накануне IV Бакинского Гуманитарного Форума / Бакинский Международный Центр Мультикультурализма ; red.: К. Абдуллаев и. д; . - Баку: Мутарджим, 2015.- 74 с.
2. Хыналыг. Этнотуризм в Азербайджане: пособие для туристов / М-во культуры и туризма Азерб. Респ.; авт. текста Э.Эюбов; фото. Ш. Муршудлу; дизайнер А. Багирова.- Баку: Golden book, 2013.- 18 с.
3. Иманов, Камран. "Армянский геноцид" или армянский террор? / К. Иманов; Бакинский международный центр мультикультурализма, Агентства по авторским правам Азербайджанской Республики.- Баку : [б. и.], 2016.- 64 с.-
4. Иманов, Камран Султан оглы. Заметки о мультикультурализме /К. С. Иманов; Бакинский международный центр мультикультурализма, Агентства по авторским правам Азербайджанской Республики.- Баку: б. и., 2016.- 42 с. ; 20,5 см.
5. Материалы IX Международной Бакинской Конференции Омбудсманов на тему "Культурные права национальных меньшинств и мигрантов: правовые аспекты и имплементация" приуроченная к 18 июня - "Дню Прав Человека", 20-летию государственной независимости Азербайджана и 45-летию принятия Международных Пактов о Гражданских и политических правах и Экономических, социальных и культурных правах: Баку, 16-18 июня, 2011 г. / Уполномоченный по Правам Человека Азербайджанской Республики (Омбудсман) ; сост.: З. Алиев, Й. Джафаров. - Баку : Seda, 2011. - 382 с.
6. Мультикультуральная безопасность: II Виртуальный Круглый стол, 2015 / Бакинский Международный Центр Мультикультурализма. - Баку: Мутарджим, 2015.- 75 с.
7. Преподавание предмета "Азербайджанский мультикультурализм" в зарубежных странах: проблемы и перспективы : III Виртуальный Круглый стол, 2015/ Бакинский Международный Центр Мультикультурализма. - Баку: Мутарджим, 2015.- 75 с.
8. Рзаева, Р. Постмодерн и мультикультурализм: междисциплинарный дис-курс / Р.Рзаева; науч. ред. М.И.Билалов.- Баку: Елм и тахсил, 2015.- 298 с.

9. Толерантность и мультикультурализм в Азербайджане на примере участия еврейской общины в общественно политической жизни страны : автореф. дис. ... д-ра философии по полит. наукам : 5904.01 /М. В. Беккер ; Академия Гос. Управления При Президенте Азербайджанской Республики.- Баку, 2016.- 26 с.

**Распоряжения и указы Президента
Азербайджанской Республики:**

10. Распоряжение Президента Азербайджанской Республики Об утверждении "Плана мероприятий в связи с объявлением 2016 года "Годом мультикультурализма" в Азербайджанской Республике" (11 марта 2016 года) // Бакинский рабочий. - 2016.-12 марта. - № 47. - С. 1.
11. Распоряжение Президента Азербайджанской Республики Об объявлении 2016 года в Азербайджанской Республике "Годом мультикультурализма" (11 января 2016 года) // Бакинский рабочий. - 2016.-12 января.- № 5.- С. 7.
12. Распоряжение Президента Азербайджанской Республики О назначении членов Попечительского совета Бакинского международного центра мультикультурализма (19 ноября 2014 года) // Бакинский рабочий. - 2014.-20 ноября. - № 212. - С. 1.
13. Указ Президента Азербайджанской Республики О создании Бакинского международного центра мультикультурализма (15 мая 2014 года) // Бакинский рабочий. - 2014.-16 мая. - № 86. - С. 1.
14. Распоряжение Президента Азербайджанской Республики О назначении К.М.Абдуллаева Государственным советником Азербайджанской Республики по межнациональным вопросам, вопросам мультикультурализма и ре-легии (28 февраля 2014 года) // Бакинский рабочий. - 2014.-1 марта. - № 38. - С. 1.

Статьи в газетах и журналах: 2016

15. Кямал Абдуллаев: "Государство всегда рядом с религией и верующими" / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-15 июля. - № 126. - С. 4.
16. В Агджабеди состоялась зональная конференция на тему "Мультикультурализм и книга" / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий.- 2016.- 9 июля.- № 122. - С. 7.
17. Алекперова, Дж. В Азербайджане представлен журнал "Мультикультурализм": цель издания - пропаганда азербайджанской толерантности / Дж. Алекперова // Эхо.- 2016.- 1 июля.- № 117.- С. 8.
18. В рамках Республиканского фестиваля национальных меньшинств состоялось открытие выставки и «круглый стол» // Бакинский рабочий.- 2016.- 1 июля.- № 118.- С. 5.
19. Состоялся первый международный "круглый стол" на тему "Армянский террор и азербайджанский мультикультурализм" / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-29 июня. - № 116. - С. 6.
20. Нифтиев, Нияз. Сбалансированное развитие: экономика и туризм в контексте мультикультурализма / Н. Нифтиев // Каспий.- 2016.- 25 июня.- № 114.- С. 12.
21. Темников, Роман. Один пояс - одна дорога : азербайджанский мультикультурализм будут изучать в Китае / Р. Темников // Каспий. - 2016.-15 июня. – № 107. - С. 12.
22. Проводимая в Азербайджане мультикультуральная политика играет важную роль в развитии страны / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий.- 2016.-14 июня. - № 107. - С. 2. - Исторически мультикультурализм и толерантность были образом жизни азербайджанцев. Мультикультурализм превратился в повседневный образ жизни каждого гражданина Азербайджанского государства, независимо от его языка и религии. 11 июня в городе Шеки при организационной поддержке партии "Ени Азербайджан" региональной конференции на тему "Мультикультуральные ценности и молодежь".
23. Гаджиева, Земфира. В мире нет второй такой страны... : обнаружены документы о помощи Азербайджана детям-беженцам из Испании / З. Гаджиева // Каспий. - 2016.-11 июня. - № 105. - С. 14.

- 24.** Темников, Роман. Откровения профессора : в Индонезии с интересом изучают азербайджанский мультикультурализм / Р. Темников // Каспий. - 2016.- 8 июня.– № 102.- С. 10.
- 25.** Темников, Роман. Уникальная модель толерантности / Р. Темников // Каспий.- 2016.-3 июня. - № 99. - С. 9-10.
- 26.** Калбизаде, Эльнур. На стыке цивилизаций : Азербайджан на новом витке традиционного противостояния Восток-Запад / Э. Калбизаде // Каспий. - 2016.-28 мая. - № 96. - С. 10.
- 27.** Родину, как и мать, не выбирают : Атаман Юрий Чигирев : "Нам всегда легко жилось в Азербайджане" // Каспий. - 2016.-27 мая. - № 95. - С. 10. - Землячество казаков Азербайджана.
- 28.** Нифтиев, Нияз. Объединяющее начало : религия как консолидирующий фактор во имя мирного сосуществования / Н. Нифтиев // Каспий. - 2016.-25 мая. - № 93. - С. 10.
- 29.** Темников, Роман. Мультикультурализм как аксиома : Дан Став : "В Азербайджане бесппроблемно сосуществуют народы и религии" / Р. Темников // Каспий.- 2016.- 21 мая.- № 91.- С. 8-9.
- 30.** Бакинский Международный центр мультикультурализма начал новый проект / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-19 мая. - № 90. - С. 3.
- 31.** Азербайджанская модель религиозной толерантности и сосуществования стала темой обсуждения на конференции в Лондоне / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий.- 2016.-18 мая.- № 89.- С. 4.
- 32.** Нифтиев, Нияз. Религиозная карта Азербайджана: наглядный опыт диалога и сотрудничества между конфессиями / Н. Нифтиев // Каспий.- 2016.-14 мая. - № 86. - С. 10.
- 33.** Самир Бархум : "Азербайджанская модель мультикультурализма является примером для многих стран мира" / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-12 мая. - № 85. - С. 6.
- 34.** Нифтиев, Нияз. Связующее звено : толерантность и свобода вероисповедания / Н. Нифтиев // Каспий. - 2016.-7 мая. - № 82. - С. 18.

- 35.** Асланов, Аслан. Уникальная страна, где мирно сосуществуют три различные религии : Азербайджан, двигающийся вперед светом гения Гейдара Алиева, сформировал ставшие примером для всего мира систему и модель мультикультуральных ценностей / А. Асланов // Бакинский рабочий. - 2016.- 6 мая. - № 82. - С. 3-4.
- 36.** Аббасов, Тофик. Аурелия Григориу: "Мультикультурализм Азербайджана оправдан, ибо возведен в ранг национальной политики" / Т. Аббасов // Бакинский рабочий. - 2016.-5 мая. - № 81. - С. 5. - В Бакинском международном центре мультикультурализма (БМЦМ) состоялась встреча с известным общественным деятелем, правозащитником и адвокатом, председателем Общественной палаты Молдовы, бывшим омбудсменом этой страны Аурелией Григориу.
- 37.** Алиев, Ялчин. В Баку открылась Международная научная конференция "Мультикультуральные и толерантные ценности в наследии общенационального лидера Гейдара Алиева" / Я. Алиев // Бакинский рабочий.- 2016.-4 мая. - № 80. - С. 6.
- 38.** Ализаде, Акиф. Точная идеологическая цель / А. Ализаде // Бакинский рабочий.- 2016.- 4 мая. - № 80.- С. 3-4.- Пример Азербайджана свидетельствует, что мультикультурализм живет. Несмотря на то, что некоторые политики утверждают, что мультикультурализм потерпел крах.
- 39.** Мультикультурализм - безальтернативный образ жизни в Азербайджане / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-4 мая. - № 80. - С. 2. - 3 мая прошла конференция на тему "Мультикультуральные ценности и идеология азербайджанства", организованная Женским советом партии "Ени Азербайджан".
- 40.** Нифтиев, Нияз. Деликатный вопрос : традиции толерантности в азербайджанской печати / Н. Нифтиев // Каспій.- 2016.- 30 апреля.- № 77.- С. 11.
- 41.** Ильхам Алиев : "Проведение в Баку Глобального форума - знак признания нашей деятельности и продвижения ценностей межкультурного диалога" // Вышка.- 2016.- 29 апреля.- № 16.- С.1-2.
- 42.** Пути предотвращения экстремизма: мультикультурализм, общие ценности и плюралистическое общество : в рамках VII Глобального форума Альянса цивилизаций ООН состоялось секционное заседание на тему "Поощрение перспектив формирования многокультурного (мультикультурного) общества

- для предотвращения экстремизма" / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий.- 2016.- 29 апреля.- № 77.- С. 3.
- 43.** Роль Азербайджана в формировании мультикультурального общества / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-29 апреля. - № 77. - С. 3. - 27 апреля в рамках VII Глобального форума Альянса цивилизаций ООН состоялось секционное заседание на тему "Роль Азербайджана в формировании мультикультурального общества".
- 44.** Медиа являются самым действенным средством в пропаганде мультикультурализма, толерантности и борьбе против насильственного экстремизма / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий.- 2016.-28 апреля.- № 76.- С. 4.
- 45.** Аббасов, Тофик. "Азербайджанский мультикультурализм" в вузах Нахчывана / Т. Аббасов, Х. Бабаев // Бакинский рабочий.- 2016.- 23 апреля.- №73. - С. 3.
- 46.** Нахчыванлы, Агия. Патриотизм и мультикультурализм как нравственные ценности политического курса Президента Азербайджана Ильхама Алиева / А. Нахчыванлы // Бакинский рабочий.- 2016.-22 апреля.- № 72.- С. 4.
- 47.** В Израиле представлен музыкальный клип, посвященный азербайджанскому мультикультурализму и толерантности / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-21 апреля. - № 71. - С. 4.
- 48.** Нифтиев, Нияз. Азербайджан - мой край родной : культура национальных меньшинств как составная часть общенациональной культуры / Н. Нифтиев // Каспій.- 2016.-16 апреля.- № 67.- С. 20.
- 49.** В Национальной библиотеке прошла презентация книги : "Литературно-художественные источники мультикультурализма" / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-16 апреля. - № 68. - С. 5.
- 50.** Насиров, Рауф. Азербайджан признан в мире образцом реальной толерантности, но всегда лучше убедиться в этом воочию / Р. Насиров // Бакинский рабочий.- 2016.-14 апреля.- № 66.- С. 6.
- 51.** Аббасов, Тофик. Друзья поддержали Азербайджан в нужный час / Т.Аббасов // Бакинский рабочий.- 2016.- 12 апреля.- № 64.- С.7.- Историей , практическим опытом доказано, что судьба военных кампаний предопределяется не только физической мощью, но и силой духа, умонастроением обществ,

- которые веряют свою судьбу военно-политическим институтам в час испытаний.
- 52.** Исмаилова, Офеля. Дружба литератур : у каждого народа своя история взаимоотношений с другими народами / О. Исмаилова // Каспий. - 2016.- 8 апреля. - № 61. - С. 11-12.
- 53.** Нифтиев, Нияз. Пропагандируя наследие : расширяя национальнокультурную инфраструктуру в Азербайджане / Н. Нифтиев // Каспий.- 2016.-19 марта.- № 52.- С. 10.
- 54.** Азербайджан как оазис мультикультурализма / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-15 марта. - № 48. - С. 5. - 14 марта украинский интернет-портал "Версии.com. Фабрика аналитики" опубликовал обширную статью под заголовком "Азербайджан как оазис мультикультурализма" собственного корреспондента Азербайджанского государственного информационного агентства (АЗЕРТАДЖ) в Украине Зейнала Ага-заде.
- 55.** Аббасов, Тофик. Бренд "Азербайджанский мультикультурализм" в России / Т. Аббасов // Бакинский рабочий.- 2016.- 12 марта.- № 47.- С. 8.- Мультикультурализм, как одно из важных и остро востребованных явлений современной жизни, превращается в активную площадку международной жизни. Азербайджан, где традиции культурного плюрализма всегда были сильны и жизнеспособны, вносит серьезный вклад в его популяризацию, в дело стабилизации и разрядки.
- 56.** Темников, Роман. Образ жизни : в Азербайджане сосуществование на основе взаимоуважения имеет исторические корни / Р. Темников // Каспий.- 2016.-12 марта. - № 47. - С. 10.
- 57.** Нифтиев, Нияз. Этническая специфика : феномен национального самощущения / Н. Нифтиев // Каспий. - 2016.-11 марта.- № 46.- С. 10.
- 58.** Нифтиев, Нияз. Плодотворное сотрудничество : образовательная политика и национальные меньшинства / Н. Нифтиев // Каспий. - 2016.- 5 марта.- № 43. - С. 10.
- 59.** Образец азербайджанского мультикультурализма отчетливо виден в этнополитической панораме Габалы : на конференции, проведенной в Габалинском районе, говорилось о богатых мультикультуральных традициях нашего народа, успешных результатах государственной политики в этой сфере / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий.- 2016.-5 марта.- № 43. - С. 3-4.

- 60.** Образец толерантности : Александр Алиханов : "В Азербайджане сунниты и шииты совершают совместный намаз в самой большой мечети страны"
// Каспий.- 2016.- 3 марта.- № 41.- С.11.
- 61.** Состоялась презентация книги "Литературно-художественные источники мультикультурализма Азербайджана" // Бакинский рабочий.- 2016.- 3 марта.- № 41. - С. 2.
- 62.** Темников, Роман. Первая и единственная : Ульвия Аббасова : "Кафедра азербайджанского мультикультурализма БСУ помогает вузам республики в преподавании этого предмета" / Р. Темников // Каспий.- 2016.- 2 марта.- № 40. - С. 7.
- 63.** Нифтиев, Нияз. Родная речь : национальные меньшинства в Азербайджане свободно говорят на своем языке / Н. Нифтиев // Каспий.- 2016.- 27 февраля.- № 38. - С. 11.
- 64.** Романов В. Послание миру : в Москве обсудили азербайджанскую модель толерантности / В. Романов // Каспий. - 2016.-27 февраля. - № 38. - С. 11.
- 65.** В Центре Гейдара Алиева состоялся научно-практический семинар "Гейдар Алиев и азербайджанская модель мультикультурализма" / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-23 февраля. - № 34. - С. 2.
- 66.** Нифтиев, Нияз. Модель толерантности : опыт Азербайджана изучается за рубежом / Н. Нифтиев // Каспий. - 2016.-20 февраля. - № 33. - С. 10.
- 67.** Алиев, Гошгар. Торжество толерантности: Ильхам Алиев: "Мы привержены нашим национально-духовным, религиозным ценностям" / Г. Алиев // Каспий. - 2016.-19 февраля. - № 32. - С. 4.
- 68.** Гусейнзаде, Рена. Прижившаяся ценность : участники зимней школы мультикультурализма голосуют за азербайджанскую модель / Р. Гусейнзаде // Каспий. - 2016.-17 февраля. - № 30. - С. 4.
- 69.** Завершила работу Международная зимняя школа мультикультурализма / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-17 февраля. - № 30. - С. 7.
- 70.** Аббасов, Тофик. Российские старожилы азербайджанской школы / Т. Аббасов // Бакинский рабочий. - 2016.-16 февраля. - № 29. - С. 6.

- 71.** Али Гасанов : "Институты гражданского общества обладают широкими возможностями в пропаганде мультикультуральных идей" / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-13 февраля. - № 28. - С. 3. - Интервью помощника Президента Азербайджанской Республики по общественно-политическим вопросам Али Гасанов.
- 72.** Мультикультурализм в Шахдаге / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-13 февраля. - № 28. - С. 10.
- 73.** Абаскулиева, Элеонора. Изучай, исследуй, делись: зарубежные студенты – слушатели курса "Азербайджанский мультикультурализм" знакомятся с ним на практике / Э. Абаскулиева // Азербайджанские известия.- 2016.-11 февраля. - № 16. - С. 3.
- 74.** В Управлении мусульман Кавказа состоялась встреча с участниками зимней школы Центра мультикультурализма в Баку / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-11 февраля. - № 26. - С. 3.
- 75.** Международная зимняя школа мультикультурализма продолжается интересными мероприятиями / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий.- 2016.-11 февраля. - № 26. - С. 2. - 10 февраля Международная зимняя школа мультикультурализма "Мультикультурализм как образ жизни в Азербайджане : учи, исследуй, делись -2016" продолжила работу в ациональном музее истории Азербайджана НАНА.
- 76.** Кямал Абдуллаев : "Мультикультуральные ценности веками занимают очень важное место в Азербайджане" / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий.- 2016.-10 февраля. - № 25. - С. 2.
- 77.** Мубариз Гурбанлы: "Решение всех проблем в мире зависит от мультикультурализма" / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-10 февраля. - № 25. - С. 4.
- 78.** В Азербайджане никогда не было и не будет противостояния на религиозной почве : в горско-еврейской синагоге состоялась встреча, посвященная азербайджанскому мультикультурализму / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-9 февраля. - № 24. - С. 6.
- 79.** Начала действовать Международная зимняя школа мультикультурализма / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-9 февраля. - № 24. - С. 5. - 8 февраля начала действовать Международная зимняя школа мультикультурализма "Мультикультурализм как образ жизни в Азербайджане : учи,

иследуй, делись-2016", организованная совместно Бакинским международным центром мультикультурализма (БМЦМ), Фондом "Знание" при Президенте Азербайджанской Республики и Бакинским славянским университетом.

- 80.** Нифтиев, Нияз. Традиции, ценности, ответственность : как регулируются национальные вопросы в азербайджанском законодательстве / Н. Нифтиев // Каспий. - 2016.- 6 февраля.- № 23.- С. 10.
- 81.** Темников, Роман. Историческая судьба : Нариман Гасымоглу : "Мультикультурализм в Азербайджане имеет глубокие корни" / Р. Темников // Каспий.- 2016.-3 февраля.- № 20.- С. 5.- Интервью заведомо Бакинского международного центра мультикультурализма Наримана Гасым-оглу.
- 82.** Нифтиев, Нияз. Полиэтничность как историческое достижение : Гейдар Алиев и национальная политика / Н. Нифтиев // Каспий.- 2016.-30 января.- № 18.- С.10.
- 83.** Салах, Шафаят. Мультикультурализм, как есть : в Азербайджане это явление естественно / Ш. Салах // Каспий. - 2016.- 29 января.- № 17.- С. 12.
- 84.** Рустамов, Эльшан. Айтен Гахраман : "Почему бы европейским странам, объявившим о провале политики мультикультурализма, не перенять наш опыт?" / Э. Рустамов // Бакинский рабочий.- 2016.- 28 января.- № 16.- С. 9. - Интервью 1news.az с советником Бакинского международного центра мультикультурализма, доктором наук, профессором Айтен Гахраман.
- 85.** Темников, Роман. Мультикультурализм неиссякаем : в Азербайджане он переживает сейчас второе рождение / Р.Темников // Каспий.- 2016.- 28 января.- № 16.- С. 5.
- 86.** Ислам, Афет. Территория толерантности : Азербайджан на страже мультикультурных ценностей / А. Ислам // Каспий. - 2016.-27 января. - № 15. - С.10.
- 87.** Амашов, Афлатун.Основа основ:об образе жизни азербайджанцев /А. Амаşov // Каспий. - 2016.-23 января. - № 13. - С. 4.
- 88.** В "Год мультикультурализма" миру будут шире представлены традиции толерантности азербайджанского народа: основная цель «Года мультикультурализма» - более широкое представление миру традиций сосуществования толерантности азербайджанского народа / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-23 января. - № 13. - С. 4.

- 89.** Мультикультурализм является государственной политикой, образом жизни народа в Азербайджане : 15 января Азербайджан послал миру еще один меседж мира. Представители основных течений исламского мира в очередной раз совершили намаз единения в комплексе мечети Гейдара / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-19 января. - № 10. - С. 5.
- 90.** Президент Ильхам Алиев : "Мультикультурализм - образ жизни в Азербайджане" / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-16 января.- № 9.- С.1.
- 91.** Абаскулиева, Элеонора. Мультикультурализм- дорога к миру / Э. Абаскулиева // Азербайджанские известия. - 2016.-12 января.- № 3.- С. 1.
- 92.** Абдуллаев, Кямал. Мультикультурализм сплачивает : у Азербайджана все больше друзей / К. Абдуллаев // Каспий. - 2016.-8 января. - № 2. - С. 6.
- 93.** Абдуллаев, Кямал. Азербайджанский мультикультурализм сегодня: от Португалии до Индонезии... / К. Абдуллаев // Бакинский рабочий. - 2016.- 6 января. - № 1. - С. 3.

2015

- 94.** Американское еврейское издание "Jewish World - Еврейский мир" : "Азербайджан является реальным и настоящим примером мультикультурализма и толерантности" / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2015.- 5 декабря. – № 227.- С. 5.
- 95.** Триумф Президента в ЮНЕСКО : Ильхам Алиев обращает внимание на стратегические вопросы // Бакинский рабочий.- 2015.- 5 декабря.- № 227.- С.4.
- 96.** Темников, Роман. Гуманитарный Давос : в Баку отметили Международный день толерантности / Р. Темников // Каспий.- 2015.- 17 ноября.- № 194.- С. 7.
- 97.** Толерантность - это уважение к инаковости / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2015.- 14 ноября. - № 212. - С. 4.
- 98.** Интерес к Азербайджану перерастает в любовь к Азербайджану : азербайджанский мультикультурализм глазами местных и иностранных студентов // Бакинский рабочий. - 2015.- 13 ноября. - № 211. - С. 5-6.
- 99.** Opinion Publica: "Азербайджанский мультикультурализм - силовой элемент страны" / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий.- 2015.-11 ноября.- № 209.- С. 9.

- 100.** Нет альтернативы мультикультурализму / АЗЕРТАДЖ // Азербайджанские известия. - 2015.- 10 сентября. - № 165. - С. 1-2.
- 101.** В Азербайджане прошла Международная летняя школа мультикультурализма : в Азербайджане прошла Международная летняя школа под названием "Мультикультурализм как образ жизни в Азербайджане: учись, исследуй, делись" с участием студентов из местных и зарубежных университетов / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий.- 2015.-12 августа.- № 146.- С. 6.
- 102.** Жить в согласии - дело всей страны // Бакинский рабочий.- 2015.-30 июля.- №137.- С.1-2.- Интервью "Российской газете" академика Кямала Абдуллаева.
- 103.** "Преподавание предмета "Азербайджанский мультикультурализм" в зарубежных странах : проблемы и перспективы" : третий "Круглый стол" // Бакинский рабочий. - 2015.-29 июля. - № 136. - С. 1-3,6.
- 104.** Стартовала международная летняя школа "Мультикультурализм как образ жизни в Азербайджане : изучай, исследуй, делись" / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий.- 2015.- 23 июля.- № 132.- С. 7.
- 105.** Насиров, Рауф. Бакинский международный центр мультикультурализма успешно завершил первый год своей работы / Р. Насиров // Бакинский рабочий. - 2015.-27 мая. - № 95. - С. 5.
- 106.** Абаскулиева, Элеонора. Разнообразие - богатство и сила : идеи мультикультурализма должны продвигаться совместными усилиями / Э. Абаскулиева // Азербайджанские известия. - 2015.-19 мая. - № 88. - С. 1.
- 107.** Асланов, Аслан. Азербайджан создал новую модель взаимного диалога и сотрудничества в современном мире / А. Асланов // Бакинский рабочий. - 2015.- 6 мая. - № 81. - С. 7-8.
- 108.** Насиров, Рауф. Граждане Азербайджана толерантны от рождения / Р. Насиров // Бакинский рабочий. - 2015.-6 мая. - № 81. - С. 9.
- 109.** Образец азербайджанского мультикультурализма отчетливо виден в этнополитической панораме Габалы : на конференции, проведенной в Габалинском районе, говорилось о богатых мультикультуральных традициях нашего народа, успешных результатах государственной политики в этой сфере / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-5 марта. - № 43. - С.3-4.

- 110.** Джаббаров, Зейтулла. Сближение культур и диалог между цивилизациями укрепляют безопасность / З. Джаббаров // Бакинский рабочий. - 2015. - 4 марта. - № 42. - С. 5-6.
- 111.** Мультикультурализм и толерантность стали образом жизни каждого гражданина Азербайджана / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2015.- 4 марта. - № 42. - С. 2.
- 112.** Состоялась презентация книги "Литературно-художественные источники мультикультурализма Азербайджана" // Бакинский рабочий.- 2016.- 3 марта.- № 41. - С. 2.
- 113.** Темников, Роман. Первая и единственная : Ульвия Аббасова : "Кафедра азербайджанского мультикультурализма БСУ помогает вузам республики в преподавании этого предмета" / Р. Темников // Каспий. - 2016.- 2 марта.- № 40. - С. 7.
- 114.** В Центре Гейдара Алиева состоялся научно-практический семинар "Гейдар Алиев и азербайджанская модель мультикультурализма" / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-23 февраля. - № 34. - С. 2.
- 115.** Микеладзе, Галина. Адалят Велиев : "Наш театр внушает нам чувство обладания мультикультуральными ценностями" / Г. Микеладзе // Бакинский рабочий.- 2015.-19 февраля.- № 33.- С. 3- 4.- Интервью 1news.az с заместителем министра культуры и туризма Азербайджанской Республики Адалятом Велиевым.
- 116.** Гусейнзаде, Рена. Прижившаяся ценность : участники зимней школы мультикультурализма голосуют за азербайджанскую модель / Р. Гусейнзаде // Каспий. - 2016.-17 февраля. - № 30. - С. 4.
- 117.** Завершила работу Международная зимняя школа мультикультурализма / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий.- 2016.- 17 февраля.- № 30.- С. 7.
- 118.** В Управлении мусульман Кавказа состоялась встреча с участниками зимней школы Центра мультикультурализма в Баку / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-11 февраля. - № 26. - С. 3.
- 119.** Международная зимняя школа мультикультурализма продолжается интересными мероприятиями / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-11 февраля. - № 26. - С. 2. - 10 февраля Международная зимняя школа мультикультурализма "Мультикультурализм как образ жизни в Азербайджане : учи,

- исследуй, делись -2016" продолжила работу в Национальном музее истории Азербайджана НАНА.
- 120.** Мубариз Гурбанлы : "Решение всех проблем в мире зависит от мультикультурализма" / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-10 февраля. - № 25. - С. 4.
- 121.** Начала действовать Международная зимняя школа мультикультурализма / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.- 9 февраля. - № 24. - С. 5.- 8 февраля начала действовать Международная зимняя школа мультикультурализма "Мультикультурализм как образ жизни в Азербайджане : учи, исследуй, делись-2016", организованная совместно Бакинским международным центром мультикультурализма (БМЦМ), Фондом "Знание" при Президенте Азербайджанской Республики и Бакинским славянским университетом.
- 122.** Дианина, Светлана Юрьевна. Убийства чести в контексте мультикультурализма: культура может убивать? = Honor killings in the context of multiculturalism: can culture kill? / С. Ю. Дианина // Вопросы культурологии. - 2015. - № 1. - С. 68-73 . - Примеч.: Изучение убийств "чести" в Швеции как сравнительно нового и чуждого для европейской культуры явления.
- 123.** Мамедова, Лятифа. Публичная библиотека в мультикультурной среде / Л. Мамедова // Вышка. - 2015.-30 января. - № 4. - С. 9.
- 124.** Рустамов, Эльшан. Айтен Гахраман : "Почему бы европейским странам, объявившим о провале политики мультикультурализма, не перенять наш опыт?" / Э. Рустамов // Бакинский рабочий.- 2016.- 28 января.- № 16.- С. 9. – Интервью 1news.az с советником Бакинского международного центра мультикультурализма, доктором наук, профессором Айтен Гахраман.
- 125.** The Hill: "Азербайджан-страна толерантности и мультикультурализма" / Azertag.com // Бакинский рабочий.- 2015.-24 января.- № 15.- С. 5.
- 126.** В "Год мультикультурализма" миру будут шире представлены традиции толерантности азербайджанского народа : основная цель «Года мультикультурализма» - более широкое представление миру традиций сосуществования, толерантности азербайджанского народа / АЗЕРТАДЖ // Бакинский рабочий. - 2016.-23 января. - № 13. - С. 4.

2014

- 127.** Мультикультурализм- одно из самых важных направлений государственной политики в Азербайджане // Бакинский рабочий.- 2014.-27 ноября. - № 217. - С. 4. - Интервью директора Бакинского международного центра мультикультурализма Азада Мамедова агентству АзерТАдж.
- 128.** Потенциал мультикультурализма : Азербайджан - образец мирного сосуществования различных народов // Каспий. - 2014.-31 октября.- №116. - С.1-2.
- 129.** Кямал Абдуллаев : "Сегодня в Азербайджане проводится очень большая работа для обеспечения мультикультуральной безопасности" / Azertag.com // Бакинский рабочий. - 2014.-16 октября. - № 188. - С. 5.
- 130.** Насибова, Матанат. Послесловие к Бакинскому Международному гуманитарному форуму / М. Насибова // Бакинский рабочий. - 2014.-11 октября. - № 185. - С. 6.
- 131.** Темников, Роман. Обитель мультикультурализма / Р. Темников // Каспий. - 2014.-9 октября. - № 100. - С. 4.
- 132.** "Круглый стол" на тему "Сравнительные исследования мультикультурализма : от теории к гуманистической практике" запомнился интересными обсуждениями / Azertag.com // Бакинский рабочий.- 2014.- 4 октября.- № 182. - С. 6.

2013

- 133.** Миллас, Херкюль. Чужих святынь не бывает : история - это постоянный диалог прошлого и настоящего / Х. Миллас // Азербайджанские известия. - 2013.-21 декабря. - № 233. - С. 3.
- 134.** Развитие толерантности и мультикультурализма - образ жизни и приоритетная политика Азербайджана / Azertag.com // Бакинский рабочий. - 2013.- 9 ноября. - № 208. - С. 4.
- 135.** Абаскулиева, Элеонора. Признать другого как себя : кризис, возникающий в сфере мультикультурализма, способствует возникновению крайне сложных проблем / Э. Абаскулиева // Азербайджанские известия.- 2013.- 7 ноября. - № 202. - С. 3.
- 136.** Заседание "круглого стола" на тему "Мультикультурализм и самобытность: в поисках ценностного согласия в обществе" запомнилось обсуж-

дением интересных вопросов / Azertag.com // Бакинский рабочий.- 2013.-5 ноября. - № 204. - С. 6.

- 137.** Мирзазаде, Рена. Мультикультурализм и гендерная политическая социология / Р. Мирзазаде // Бакинский рабочий.- 2013.-31 октября.- № 201.- С. 7.
- 138.** Сапунов, Вячеслав. Шелковый путь толерантности, или Добрым соседям делить нечего! / В.Сапунов // Бакинский рабочий.- 2013.-24 октября.- №196.- С.6.- В Азербайджан пригласили журналистов, блогеров и теологов со всего света, чтобы познакомить их с жизнью наших верующих, представителей различных конфессий – мусульман, христиан, иудеев...
- 139.** Ордубадлы, Аббас. Азербайджан - пример толерантности / А. Ордубадлы // Бакинский рабочий.- 2013.- 27 июля.- № 137.- С. 4.- Завершила свою работу Международная научно-практическая конференция "Мультикультурализм и опыт Азербайджана в этнокультурном взаимодействии" .
- 140.** Новруз Мамедов: «Азербайджан сегодня - это светская, процветающая страна с высоким интеллектуальным потенциалом» / Azertag.com // Бакинский рабочий.- 2013.-5 июля.- № 121.- С. 2.- Заявление заведующего отделом внешних связей Администрации Президента Азербайджанской Республики Новруза Мамедова на проходящем в Лондоне форуме на тему «Формирование политической повестки дня: британо-азербайджанские отношения в европейском контексте».

- 141.** Абаскулиева , Элеонора. Самый мудрый выбор: борьба против угроз мультикультурализму - лейтмотив второго Всемирного форума по межкультурному диалогу в Баку / Э. Абаскулиева // Азербайджанские известия. - 2013.-31 мая. - № 095. - С. 1-2.

2012

- 142.** Абаскулиева, Элеонора. Пространство мультикультурализма / Э. Абаскулиева // Азербайджанские известия. - 2012.-29 ноября. - № 216. - С. 1.
- 143.** А.А.. Лейла Алиева выступит на конференции по мультикультурализму в Палате лордов / А.А. // Бакинский рабочий. - 2012.- 8 ноября. - № 207.- С. 1.
- 144.** Абаскулиева, Элеонора. Цивилизационный фактор : участники Бакинского международного гуманитарного форума высоко оценивают азербайджанский опыт мультикультурализма / Э. Абаскулиева // Азербайджанские известия.- 2012.-5 октября. - № 180.- С. 1-2.
- 145.** Европейская политика мультикультурализма терпит крах // Бакинский рабочий.- 2012.-14 февраля. - № 29. - С. 8.

Электронные ресурсы на русском языке о мультикультурализме:

Из истории мультикультурализма в Азербайджане

<http://www.trend.az/azerbaijan/politics/2486766.html>

ПРЕЗИДЕНТ ИЛЬХАМ АЛИЕВ: МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛИЗМ – ОБРАЗ ЖИЗНИ В АЗЕРБАЙДЖАНЕ

[HTTP://WWW.ANL.AZ/DOWN/MEQALE/BAKRABOCHNIY/2016/YANVAR/473059.HTM](http://www.anl.az/down/meqale/bakrabochniy/2016/yanvar/473059.htm)

ПРЕЗИДЕНТ: «ЭТО - ОБРАЗ ЖИЗНИ АЗЕРБАЙДЖАНА»

[RU.AXAR.AZ/NEWS/36860 -](http://ru.axar.az/news/36860)

Мультикультурализм в Азербайджане как образ жизни

[HTTP://NOVOSTI.AZ/AZERBAIJAN/1269.HTML-](http://novosti.az/azerbaijan/1269.html)

НОВОСТИ-АЗЕРБАЙДЖАН ВСЕ ПРАВА ЗАЩИЩЕНЫ.

[HTTP://NOVOSTI.AZ/AZERBAIJAN/1269.HTML](http://novosti.az/azerbaijan/1269.html)

ПРЕЗИДЕНТ ИЛЬХАМ АЛИЕВ: МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛИЗМ – ОБРАЗ ЖИЗНИ В АЗЕРБАЙДЖАНЕ

[http://azertag.az/ru/xeber/ e-918990](http://azertag.az/ru/xeber/e-918990)

Мультикультурализм

<https://ru.wikipedia.org/wiki/>

Мультикультурализм: достижения и проблем

[http://bakuforum.az/ru/ 2257](http://bakuforum.az/ru/2257)

МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛИЗМ В АЗЕРБАЙДЖАНЕ – ИСТОРИЧЕСКОЕ НАСЛЕДИЕ ...

<http://www.trend.az/azerbaijan/society/2396138.html>

Мультикультурализм - важный аспект толерантности

<http://www.echo.az/article.php?aid=93456>

Азербайджан — страна толерантности и мультикультурализма

<http://incity.az/2015/01/26/>

Почему Азербайджан стал лидером в продвижении межкультурного диалога?

<http://incity.az/2015/02/03/>

МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛИЗМ: ОСНОВНЫЕ ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ

<http://www.idmedina.ru/books/materials/rmforum/4/akopyan.htm>

МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛИЗМ - БЕЗАЛЬТЕРНАТИВНЫЙ ОБРАЗ ЖИЗНИ В АЗЕРБАЙДЖАНЕ

[HTTP://WWW.1NEWS.AZ/POLITICS/20160503111730427.HTM](http://www.1news.az/politics/20160503111730427.htm)

МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛИЗМ КАК ОБРАЗ ЖИЗНИ В АЗЕРБАЙДЖАНЕ: ИЗУЧАЙ, ИССЛЕДУЙ, ДЕЛИСЬ – 2016

ru.mapryal.org/

Экзаменационный вопросы мультикультурализм ...

unec.edu.az/

Дополнительный:

**РАСПОРЯЖЕНИЕ ПРЕЗИДЕНТА АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
ОБ УТВЕРЖДЕНИИ «ПЛАНА МЕРОПРИЯТИЙ В СВЯЗИ С ОБЪЯВЛЕНИЕМ
2016 ГОДА «ГОДОМ МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛИЗМА»
В АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКЕ»**

Руководствуясь пунктом 32 статьи 109 Конституции Азербайджанской Республики, в соответствии с Распоряжением Президента Азербайджанской Республики «Об объявлении 2016 года «Годом мультикультурализма» в Азербайджанской Республике» от 11 января 2016 года номер 1673 постановляю:

1. Утвердить «План мероприятий в связи с объявлением 2016 года «Годом мультикультурализма» в Азербайджанской Республике».
2. Координационным органом в организации исполнения Плана мероприятий, предусмотренного в части 1 настоящего Распоряжения, определить Бакинский международный центр мультикультурализма.
3. Кабинету Министров Азербайджанской Республики:
 - 3.1. обеспечить финансирование мер, предусмотренных в «Плане мероприятий в связи с объявлением 2016 года «Годом мультикультурализма» в Азербайджанской Республике»;
 - 3.2. решить другие вопросы, вытекающие из настоящего Распоряжения.

**Ильхам Алиев
Президент Азербайджанской Республики
город Баку, 11 марта 2016 года.**

**РАСПОРЯЖЕНИЕ ПРЕЗИДЕНТА АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
ОБ ОБЪЯВЛЕНИИ 2016 ГОДА В АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКЕ «ГОДОМ
МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛИЗМА»**

Расположенный на историческом Шелковом пути Азербайджан, являясь пространством слияния различных цивилизаций, испокон веков был известен как край, где сформировалась среда национально-культурного разнообразия, представители отдельных национальностей и конфессий живут в условиях мира, спокойствия, взаимопонимания и диалога. В нашей стране мультикультурализм стал уже образом жизни, не имеющим альтернативы. Создание Бакинского Международного центра мультикультурализма является наглядным примером того, что проводимая в нашей республике на современном этапе политика и сегодня остается приверженной принципам толерантности.

Принятие решения о проведении в 2016 году в городе Баку 7-го Глобального форума Альянса цивилизаций Организации Объединенных Наций является реальным выражением отношения стран мира к мультикультуральной среде в Азербайджане.

Руководствуясь пунктом 32 статьи 109 Конституции Азербайджанской Республики, в целях сохранения, дальнейшего развития и широкой пропаганды традиций мультикультурализма в Азербайджане, постановляю:

1. Объявить 2016 год в Азербайджанской Республике «Годом мультикультурализма».
2. Кабинету Министров Азербайджанской Республики, учитывая предложения Бакинского Международного центра мультикультурализма, Министерства культуры и туризма Азербайджанской Республики, Министерства образования Азербайджанской Республики, Государственного комитета по работе с религиозными образованиями Азербайджанской Республики и Национальной Академии Наук Азербайджана, в месячный срок подготовить и представить Президенту Азербайджанской Республики план мероприятий по объявлению 2016 года в Азербайджанской Республике «Годом мультикультурализма».

Ильхам Алиев
Президент Азербайджанской Республики
город Баку, 11 января 2016 года.

**РАСПОРЯЖЕНИЕ ПРЕЗИДЕНТА АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
О НАЗНАЧЕНИИ ЧЛЕНОВ ПОПЕЧИТЕЛЬСКОГО СОВЕТА БАКИНСКОГО
МЕЖДУНАРОДНОГО ЦЕНТРА МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛИЗМА**

Руководствуясь пунктом 32 статьи 109 Конституции Азербайджанской Республики, в соответствии с пунктом 5.3 «Устава Бакинского международного центра мультикультурализма», утвержденного Указом Президента Азербайджанской Республики от 15 мая 2014 года номер 167, постановляю:

Назначить следующих лиц членами Попечительского совета Бакинского международного центра мультикультурализма:

Абдуллаева Кямала Мехди оглу

Абдулазиза бин Османа аль-Тувейджри

Алиеву Лейлу Ильхам гызы

Ализаде Акифа Агамехди оглу

Ализаде Фирангиз Алиага гызы

Коиширо Мацууро

Кулиева Эльдара Тофик оглу

Салахова Таира Теймур оглу

Шаровского Александра Яковлевича

Забелина Михаила Юрьевича.

Ильхам Алиев
Президент Азербайджанской Республики
город Баку, 19 ноября 2014 год.

**УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
О СОЗДАНИИ БАКИНСКОГО МЕЖДУНАРОДНОГО
ЦЕНТРА МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛИЗМА**

Расположенный на стыке цивилизаций Азербайджан обладает богатым культурно-духовным наследием и традициями толерантности, что является одной из признанных на международной арене истин. Существующая среда национально-культурного разнообразия и религиозно-этнической терпимости превратила его, как многонациональный и многоконфессиональный край, в неповторимое пространство межкультурного диалога в мировом масштабе. Успешно проводимая сегодня в Азербайджанской Республике государственная политика, направленная на сохранение этого культурного, лингвистического и этнического разнообразия, диктует необходимость окружения особой заботой и обогащения накопленного на протяжении веков большого исторического опыта в области мультикультурализма, усиления пропаганды на международной арене уникальных достижений, завоеванных в обществе в данном направлении.

Учитывая важность более широкой популяризации в мире Азербайджана, где мультикультурализм стал образом жизни, в качестве образца толерантности, а также значение анализа и поощрения в азербайджанских реалиях философских, социальных, политических и других аспектов, присущих различным мультикультуральным моделям в отдельных странах, руководствуясь пунктом 32 статьи 109 Конституции Азербайджанской Республики, постановляю:

1. Создать Бакинский международный центр мультикультурализма.
2. Утвердить «Устав Бакинского международного центра мультикультурализма».
3. Кабинету Министров Азербайджанской Республики:
 - 3.1. в трехмесячный срок подготовить и представить Президенту Азербайджанской Республики предложения о приведении актов Президента Азербайджанской Республики в соответствие с настоящим Указом;
 - 3.2. в трехмесячный срок обеспечить приведение нормативно-правовых актов Кабинета Министров Азербайджанской Республики в соответствие с настоящим Указом и проинформировать Президента Азербайджанской Республики об этом;
 - 3.3. проконтролировать приведение нормативно-правовых актов центральных органов исполнительной власти в соответствие с настоящим Указом и в трехмесячный срок проинформировать Президента Азербайджанской Республики об исполнении;

3.4.в двухмесячный срок утвердить смету расходов и штатное расписание, предел численности работников, ежемесячные должностные оклады исполнительного директора и работников Бакинского международного центра мультикультурализма и проинформировать Президента Азербайджанской Республики об этом;

3.5.в двухмесячный срок подготовить и представить Президенту Азербайджанской Республики предложения о строительстве здания Бакинского международного центра мультикультурализма;

3.6.решить необходимые вопросы финансового и материально-технического обеспечения, связанные с организацией деятельности Бакинского международного центра мультикультурализма;

3.7.решить другие вопросы, вытекающие из настоящего Указа.

4.Министерству юстиции Азербайджанской Республики в месячный срок обеспечить государственную регистрацию Бакинского международного центра мультикультурализма.

Ильхам Алиев
Президент Азербайджанской Республики
город Баку, 15 мая 2014 года.

**Распоряжение Президента Азербайджанской Республики о назначении
К.М.Абдуллаева Государственным советником
Азербайджанской Республики по межнациональным вопросам, вопросам
мультикультурализма и религии**

Руководствуясь пунктом 32 статьи 109 Конституции Азербайджанской Республики, постановляю:

Назначить Кямала Мехди оглу Абдуллаева Государственным советником Азербайджанской Республики по межнациональным вопросам, вопросам мультикультурализма и религии.

**Ильхам Алиев
Президент Азербайджанской Республики**

город Баку, 28 февраля 2014 года.

Multiculturalism

President Ilham Aliyev signed a decree on January 11 to declare 2016 the Year of Multiculturalism in Azerbaijan in an effort to maintain, further develop and popularize the traditions of multiculturalism in Azerbaijan.

To realize the presidential decree the Cabinet of Ministers will develop within a month an Action Plan with consideration of proposals of the Baku International Center of multiculturalism, the Ministry of Culture and Tourism, the Ministry of Education, the State Committee for Work with Religious Organizations and the National Academy of Sciences of Azerbaijan.

Today Azerbaijan, a country which established the first secular democracy in the Muslim world in 1918 and offered women the right to vote in 1919, acts as a model for peaceful coexistence of members of different nations and religions for many other countries as well.

Tolerance and multiculturalism in secular Azerbaijan is a style of life for over 9.6 million people living at the crossroad of the East and West, and combining traditions and cultures. Despite the fact that the overwhelming majority of the population (about 96 percent) of the country is Muslims, worshippers of other religions enjoy freedom here, and one can often witness Jewish synagogues and Orthodox and Christian churches and other religious centers functioning freely.

One of the oldest mosques in the world is in Azerbaijan, in the city of Shamakhi, dating from 743, and also one of the oldest Christian churches, an Armenian church from the 12-13 century, is also located in this country. Orthodox and Catholic churches, synagogues, Zoroastrian temples, are bright examples of Azerbaijan's multicultural heritage.

In fact, Azerbaijan has set up an international centre for multiculturalism in 2014, as a concrete effort to promote the values of multiculturalism. Also, in 2008, Azerbaijan launched the so-called “Baku process,” a dialogue between culture ministers, individuals and groups with different cultural and religious backgrounds, promoted as an “antidote to violence.”

Thanks to domestic interfaith and multicultural harmony, Azerbaijan was able to protect itself from the triggers of extremism, one of the most dangerous threats of the modern world amid the clashing cultures and religions.

Azerbaijan makes important contributions to the traditions of tolerance, intercultural and inter-civilization dialogue. The country's success in multiculturalism

relies on the full-scale embrace of this openness and tolerance by both government and the society at large which has remained primarily stable for many decades.

Regarded as a model of tolerance and multiculturalism around the world, Azerbaijan aims to continue building tolerance and intercultural dialogue in the country and throughout the world.

Here in Azerbaijan, the representatives of all religions and nationalities live here as a family, in an atmosphere of peace, friendship, tranquility and mutual understanding. This is Azerbaijan's great heritage, a great advantage.

Azerbaijan believes that multiculturalism is the only way for the development of mankind in the future, because in the age of globalization, when the exchange of information and, in general, the processes of integration is active, engaging in self-isolation is simply disastrous.

Taking intercultural dialogue as one of the most pressing challenges of the contemporary world, Azerbaijan has been sponsoring World Forum on Intercultural Dialogue in Baku once every two years since 2011.

Azerbaijan will host the 7th Global Forum of the United Nations Alliance of Civilizations from April 25 to 27, 2016. By using the UN tribune, Azerbaijan will once again show its multiculturalism traditions, and urge the world countries to respect to tolerance, intercultural and inter-civilization dialogue.

Books in English:

1. A compasion of the newly discoverd Oghuz cyplops with Homer's: The book of Dada Qorqud. The tale of now Basat killed Tapagoz / Baku International Multikulturalism Centre ; H. F. Dits ; editor-in- chief. Acad. K. Abdulla; edt. Acad. İ. Habıbbaylı, prof. A. Mamedov, prof. A. Hajıyev and oth. Dsr.; trl. A.Bayramova; rht. A. Mukhtarov.- Baku: Mutarjim, 2015.- 80p.
2. Le nouveau cyclope D'oghuz decouvert recemment compare a celui D'homere : Kitabi-Dede Gorgoud. Le chant dans lequel Tepegoz tua Bassat /Baku International Multiculturalism Centre ; H. F. Dits ; r d. en chef. acad. K. Abdulla ; r d. acad. I. Habıbbaylı, prof. A. Mammadov, prof. A. Hajıyev and oth. ; dsr. M. Garahanova ; trd. M. Bozdemir ; fotog. A. Mukhtarov.- Baku: Mutarjim, 2015.- 80 f.
3. Abbasov, Namig. The crisis of multiculturalism in the UK: has it failed? / N. Abbasov // Caucasus international. - 2015. - № 1 Spring. - p. 85-97 . - Note: The idea of multiculturalism has been hotly debated across the UK in recent

years. This article addresses the question of whether her multiculturalism has failed in Great Britain based on an assessment of both sides of the debate.

4. Habibbayli, Arastu. Immigration Policy in Europe Amid Multiculturalism Crisis / A. Habibbayli // Caucasus international.- 2015.- № 1 Spring.- p. 13-25.- Note: The recognition of the peaceful coexistence of different civilizations and cultures and mutual enrichment as a way of life - is the only light at the end of the tunnel for humanity.
5. Cole, Brendan. Contemporary refugee issues in the EU and the Crises of multiculturalism / B. Cole // Caucasus international. - 2015. - № 1 Spring. - p. 107-115 . - Note: In reporting on the conflict in Syria, the media has concentrated on the refugee crises as a key facet of the larger narrative.
6. IX International Conference of Ombudsmen on "Cultural rights of national minorities and migrants: the legal aspects and implementation" Dedicated to the 18 June - Human Rights Day, the 20th anniversary of the Independence of the Republic of Azerbaijan, the 45th anniversary of the International Covenants on Civil and political rights and Economic, social and cultural rights : 16-18 June, 2011 /Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) ; tərt.: Z. Əliyev, Y. Cəfərova. - Bakı : Sada, 2011. - 382 p.
7. Rajabova, Sara. Multiculturalism lives and is strengthening in Azerbaijan / S. Rajabova // AzerNEWS. - 2015.- July 15. - № 53. - P. 2 . - Note: Azerbaijani President Ilham Aliyev congratulated Azerbaijani people on the upcoming holiday of Ramadan and wished every Azerbaijani family peace, tranquility and happiness .
8. Mehdiyev, Mushvig. Azerbaijan's tolerant environment to give unique tone to European Games / M. Mehdiyev // AzerNEWS.- 2015.- May 13.- № 35.- P.3.- Note: The European Games will bring the members of different religions and cultures to our country. Azerbaijan is fully ready to welcome its guests in a highly tolerant environment.
9. Multicultural Security : 2nd Virtual Round table, 2015 / Baku to international center of multiculturalism.- Bakı : Mutarcim, 2015.- 75 p.

- 10.** Shahgaldiyev, Eldar. Correlation of multicultural labor units and development of personality (socio-philosophical analysis) / E. Shahgaldiyev // Xəzər. - 2012. - № 311. - p. 26-28 . - Note: The article of Dr. Eldar Shahgaldiyev, the head of the Division of Graduate Studies and Research at Khazar University, presented in II Baku International Humanitarian Forum.

- 11.** Socio-Economic and Spiritual Deve-lopment in Harmony in Present-day Azerbaijan 1st Virtual Round table, 2014: On the eve of the Humanitarian Forum / Baku to international center of multiculturalism.- Baku : Mutarcim, 2015. - 74 s.

- 12.** Teaching the course "Azerbaijani Multiculturalism" at Universities Abroad: Challenges and Perspectives : 3rd Virtual Round Table, 2015 / Baku to international center of multiculturalism.- Baku : Mutarcim, 2015.- 75 p.

Mündəricat

I . Tərtibçidən -----	4-5
II . Ön söz: Multikulturalizm Azərbaycan xalqının həyat tərzidir -----	6-9
III . Görkəmli adamların multikulturalizmə dair fikirlərindən sitatlar -----	9-12
IV . Multikulturalizm haqqında	
4.1 Kitablarda -----	13-18
4.2 Rəsmi sənədlər -----	19
4.3 Dövri mətbuatda -----	19-37
4.4 İnternetdə -----	38-40
V. Əlavələr: Multikulturalizmlə bağlı qəbul olunmuş rəsmi sənədlər	
5.1 2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında “Multikulturalizm ili” elan edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı -----	41
5.2 “2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında “Multikulturalizm ili” elan edilməsinə dair Tədbirlər Planı”nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı -----	42
5.3 2016-cı ilin Azərbaycan Respublikasında “Multikulturalizm ili” elan edilməsinə dair TƏDBİRLƏR PLANI -----	43-52
5.4 Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin yaradılması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı -----	53-54
5.5 Azərbaycanda dini mədəniyyətin, tolerantlığın, dinlərarası və mədəniyyətlərarası dialoqun təbliğinin gücləndirilməsinə dair əlavə tədbirlər haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı -----	55
VI. На русском языке о мультикультурализме	
6.1 Мультикультурализм в Азербайджане как образ жизни -----	58
6.2 Книги о мультикультурализме -----	59-60
6.3 Распоряжения и указы Президента Азербайджанской Республики -----	60
6.4 Статьи в газетах и журналах -----	61-74
6.5 Электронные ресурсы на русском языке о мультикультурализме -----	75
VII. Дополнительный:	
7.1 Распоряжение Президента Азербайджанской Республики Об утверждении «Плана мероприятий в связи с объявлением 2016 года «Годом мультикультурализма» в Азербайджанской Республике» -----	76
7.2 Распоряжение Президента Азербайджанской Республики Об объявлении 2016 года в Азербайджанской Республике «Годом мультикультурализма» -----	77
7.3 Распоряжение Президента Азербайджанской Республики О назначении членов Попечительского совета Бакинского международного центра мультикультурализма -----	78

7.4. Указ Президента Азербайджанской Республики О создании Бакинского международного центра мультикультурализма -----	79-80
7.5 Распоряжение Президента Азербайджанской Республики о назначении К.М.Абдуллаева Государственным советником Азербайджанской Республики по межнациональным вопросам, вопросам мультикультурализма и религии -----	81
VIII. Multiculturalism -----	82-83
8.1 Books in English -----	83-85
Mündəricat -----	86-87

MULTİKULTURALİZM AZƏRBAYCAN
XALQININ HƏYAT TƏRZİDİR

Bibliografik göstərici

Ünvan:

Az 1065, Yasamal rayonu, Bakı şəhəri N.Nərimanov küç., 203

E-mail: ryl.az@mail.ru

e-mail

URL: www.ryl.az

Əlaqə telefonları:

(+994 012) 538 02 47
538 54 57
538 93 54